

tro & mission

inspiration | nærvær | holdning

Menneske

Vores krop er vand og kemiske stoffer, fællesbetegnelsen er støv – eller jord. Af jord er du kommet. Til jord skal du blive. Af jorden skal du igen opstå. Sådan lyder det ved begravelsen.

Vi er kommet af jorden og ender som jord. Men er vi så bare værdiløs støv?

Nej, for af jorden skal vi igen opstå! Jesus sagde selv: Enhver, som lever og tror på mig, skal aldrig i evighed dø.

Abraham sagde til Gud: "Herre, jeg er kun støv og aske." Kong David sagde om Gud: "Han ved, at vi er skabt, husker på, at vi er støv." Er alt så sagt?

Nej, på skabelsens morgen formede Gud mennesket af jord og blæste livsånde i hans næsebor, så mennesket blev et levende væsen.

Vi mennesker er Adams efterkommere og dermed kommet af jorden, og Gud har blæst sin livsånde i os. Det giver os jordbundne mennesker værdi.

Så stor værdi, at Gud ofrede sin egen søn for os.

Hvad er et menneske, at du tager dig af det?

Bent Nielsen

Magtanvendelse;

» Der er som regel et offer og en gerningsmand. Er det næstekærligt at bure nogle inde eller at give dem peberspray?

Simon Harstad
side 2

Kernefamilie;

» Det har været sværere, end vi troede, da vi blev gift! Men virkeligheden som kernefamilie er langt bedre end det drømebillede, vi havde

Marie og Niels Jørn Fogh
side 11

Selvransagelse;

» Et vigtigt budskab i bogen *I frafaldets tid* er, at Jesus ikke opgiver ufredste. En anden altoverskyggende pointe er, at en dag er det for sent at byde Jesus indenfor

Barbara Schøler Kristensen
side 12

TEMA

FOTO: MORQUEFILE

Far, mor og børn; Kernefamilien er i opløsning i samfundet. Alt skal være individets projekt.

Det er dog ikke hele billedet. I temaet kan du læse om, hvordan familien er en missionsstation, der kan række ud til hjemmets børn, til menigheden og til mennesker i samfundet omkring os.

Læs mere på side 8-11

8-11

Tyrkisk regeringssatellit sender kristent tv

Langt over 100 millioner mennesker kan nu se kristent satellit-tv på tyrkisk

AF DAVID MANDIX CARLSEN

SAT-7 TÜRK har fået sin egen tv-kanal på den regeringskontrollerede satellit "Türksat 4A". Ud over Tyrkiet dækker satellitten også det meste af Mellemøsten, et stykke ind i Centralasien og Europa helt op til Svalbard. "Vi har drømt om, bedt for og set frem imod dette øjeblik, siden vi begyndte at lave tv i 2006," siger Melih Ekener, der er direktør for SAT-7 TÜRK.

Vi kan gøre det!
Indtil nu har SAT-7 TÜRK

måttet nøjes med nogle timers delt sendetid på SAT-7's øvrige kanaler foruden 24/7 på internettet.

"Türksat 4A er den mest populære satellit i Tyrkiet. Den når ud til mere end 50 millioner seere i landet – foruden publikum i Centralasien, Europa og Mellemøsten," fortæller direktøren.

"Selvom vi kun er 20 medarbejdere på SAT-7 TÜRK, så er vi helt klar til lanceringen. Vi kan gøre det!"

Guds hånd

Dr. Terence Ascott, grundlægger og leder af SAT-7, er imponeret af den fantasti-

ske udvikling, SAT-7 TÜRK har været igennem.

"Det er umuligt at overse Guds hånd i lanceringen af SAT-7 TÜRK på Türksat."

"Vi takker og priser Gud for denne spændende udvikling, og samtidig anerkender vi også det positive signal, den tyrkiske regering hermed sender til verden, når det gælder forholdet til de kristne og andre minoriteter i Tyrkiet."

Også i Danmark er det muligt at se SAT-7 TÜRK. Man skal stille sin parabol ind på TURKSAT 4A satellitten på 42o øst, transmitter 33 (11,825 MHz vertikal).

Simon Harstad; Som kristen tænker jeg en ekstra gang over tingene, før jeg griber ind i en situation. Mange gange er der flere løsninger på et problem end at bruge magt

Næstekærlig magtanvendelse

Politimand er uddannet til at opsøge de farlige situationer

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

Angrebene i København den 14.-15. februar optog en stor plads i de danske medier og i mange danskeres hoveder. De fleste af os kan dog gemme os bag tv'et, når der sker noget farligt.

Det kan Simon Harstad ikke. Sammen med sine kolleger i politiet har han en hverdag, hvor han er uddannet til at opsøge den farlige situation.

Han var ikke selv på arbejde, da det skete, men 24 timer senere blev han kaldt

ind til at tage del i alle de opgaver, der kom efter forrige weekends hændelser.

Næstekærligheden følger med

Som politimand er Simon Harstad uddannet til at gribe ind i de vanskelige situationer, fortæller han.

"Vi er uddannet til at håndtere død og ødelæggelse. Selvom det kan lyde forkert, er en god dag på arbejdet en dag, hvor der sker noget."

Selvom han er uddannet til at håndtere magt, er det naturligt for ham som kristen at ønske at hjælpe. Han

tror, at han som kristen ofte vælger en blødere tilgang end sine kolleger.

"Der har altid været nogen til at håndhæve rigtigt og forkert. På Bibelens tid var der også soldater og vagter. Som kristen tænker jeg over konsekvenserne. Hvordan vil det være at ryge i fængsel? Hvordan påvirker bøden på 1.000 kroner privatøkonomien?" siger han.

"Jeg tror, jeg tænker en ekstra gang over tingene, før jeg griber ind i en situation. Jeg overvejer, om der er andre metoder. Mange gange er der flere løsninger på et problem end at bruge magt."

Ofte nødvendigt at bruge magt

Men ofte er det nødvendigt at bruge magt, fortæller Simon Harstad. Det gælder både fra den helt lille mag-

tanvendelse, hvor han skal give en bøde, til, når han i yderste instans kan være nødsaget til at dræbe.

"Ofte når vi hjælper nogle, går det også ud over nogle andre. Der er som regel et offer og en gerningsmand. Er det næstekærligt at bure nogle inde eller at give dem peberspray?"

Derfor synes han, det kan være vanskeligt at se det

Simon Harstad og kollegerne har mange gange snakket om, at de skulle passe på sig selv som politibetjente. For det er blandt andet dem, IS opfordrer til at angribe.

næstekærlige i magtanvendelsen. For ham er det blevet en del af jobbet. En del, som han dog er uddannet til at bruge så sjældent som muligt og kun som et resultat af andres handlinger.

Truslen er ikke blevet større

For Simon Harstad og hans kolleger var angrebet i weekenden en naturlig konsekvens af den politiske situation.

"Vi har snakket om det på arbejdet. Det har hele tiden

handlet om hvornår – og ikke om det skete. Det er især Islamisk Stat, vi snakker om, når vi snakker terror på arbejdet. De har åbenlyst opfordret til enmandsaktioner som den, vi oplevede. Vi har mange gange snakket om, at man skulle passe på sig selv som politibetjent," nævner han.

"For det er blandt andet os, man bliver opfordret til at angribe."

Alligevel har angrebene berørt Simon Harstad og hans kolleger både personligt og professionelt. Mange af hans venner har ringet til ham og spurgt, om han var o.k., og flere af hans kolleger har også tilbudt at møde ind flere dage i træk, selvom de havde fri, så de kunne hjælpe med ransagninger, afhøringer, bevogtning og de mange andre ekstra opgaver.

essens;

Martyr og martyr er to ting

AF JENS OLE CHRISTENSEN
GENERALSEKRETÆR
JOC@DLM.DK

Pludselig kan man begynde at mærke det: Der er gode kristne begreber, som ikke bliver så nemme at bruge, fordi de lægges for had i offentligheden eller kommer

til at lugte grimt.

Lige nu handler det om begrebet "martyr", som er ved at komme i vanry på grund af den islamiske anvendelse af det. Morderne fra Charlie Hebdo blev kaldt martyrer af al-Qaeda, og gad vide, om nogle ikke kalder Omar Hussein fra terrorangrebet i København det samme.

Og jeg kan tage mig selv i pludselig at blive bange for at bruge ordet, for hvordan høres det?

Men den sejr skal de ikke få: Lad os generobre og fast-

holde et kristent ord, som desværre er smerteligt aktuelt netop i disse år.

Derfor er der brug for at gøre opmærksom på de fundamentale forskelle på et muslimsk og et kristent martyrbegreb. Og måske skal noget af det nedenstående gentages nogle gange både for os selv og andre:

I islam er en martyr en kriger, der slår ihjel i såkaldt hellig krig, og som en bivirkning selv bliver dræbt.

Når Jesus skal beskrive de kristne martyrer i bjergpræ-

dikenen er tonen mildt sagt anderledes: *Salige er de, som stifter fred, for de skal kaldes Guds børn.*

Salige er de, som forfølges på grund af retfærdighed, for Himmeriget er deres (Matt 5,9-10).

I Jesu mund er en martyr en fredsstifter, der kommer i problemer.

Dette er den første og store synlige forskel, som burde være forholdsvis enkel at sætte ord på offentligt.

Den anden forskel er nok så fundamental, men måske

vanskeligere at sætte ord på i den almindelige debat:

Den islamiske martyr scorer point hos Gud og får direkte adgang til paradiset. Ifølge visse udlægninger får han oven i hatten lov til at hygge sig med 72 jomfruer. Dette blev stillet terroristerne den 11. september 2001 i udsigt, ligesom det er almindeligt i omtale af selvmordsbombere i Mellemøsten i dag.

Ud over den skrækkelige tanke om, at martyren får lov til at synde løs i paradiset,

er den fundamentale forskel, at i islam gør martyren sig fortjent til frelsen. Den kristne martyr er frelst af nåde uden gerninger som alle andre.

Det er med andre ord præstationsreligion over for nåde.

Endelig: Lad os bede både for dem, der bliver forfulgt og for forfølgere. Det sidste udfordrer Jesus os faktisk til (Matt 5,44) – og det er en sidste kæmpe forskel på kristen og muslimsk forståelse af martyriet.

tro & mission

Udgiver
Luthersk Mission
Industrivænget 40, 3400 Hillerød
T 48 20 76 60, E dlm@dml.dk
W www.dlm.dk
Ekspedition: Man-fre 10-15
(onsdag dog 11.15-15)

Tryk Skive Folkeblad
Oplag 3.600. ISSN 1601-975X

Redaktion

T 48 20 76 80
E tm@dml.dk
Nicklas Lautrup-Meiner, ansv. red.
direkte tlf. 48 20 76 85
Kaja Lauterbach, journalist/red.sekr.
Ditte Olsen, webredaktør
Ole Solgaard, journalist

Deadline

Stof til næste nummer skal være redaktionen i hænde senest tirsdag den 3. marts 2015.

Artikler i Tro & Mission bliver eventuelt også lagt på LM's hjemmeside.

Bibeltitater er fra den autoriserede oversættelse, © Det Danske Bibelselskab 1992.

Abonnement

Luthersk Mission
T 48 20 76 60, E dlm@dml.dk
PBSnr.: 01793985, Deb.grp.: 00002
Abonnementet løber, til det bliver opsagt. Ved adresseændring bedes oplyst både gammel og ny adresse.

Pris

Danmark: 410 kr. pr. år.
Unge under 30 år: 190 kr. pr. år.
Udlandet (herunder Færøerne og

Grønland): 510 kr. pr. år.
Netabonnement: 190 kr. pr. år (unge under 30 år: 100 kr. pr. år)
Alle beløb + 30 kr. i gebyr, hvis man ikke er tilmeldt betalingservice.

annoncer

Grundpris
Kr. 9,25 pr. spaltecentimeter
Småannoncer kun for private. 125 kroner for de første 25 ord (inkl. overskrift). Derefter 6,50 kroner pr. ord – max. 50 ord.

Gaver til missionsarbejdet sendes til konto 2230 - 0726496390

Fritidsjournalister

Bornholm
Pt. ingen
København
Kim Jørgensen
T 33 21 23 95
E kimskj@mail.dk
Christina Holmegaard Pedersen
T 59 27 40 02,
E cnilima@hotmail.com
Lolland-Falster
Jan Nielsen
T 54 85 44 96
E lrn_jan@mail.dk
Sønderjylland-Fyn
Ulla Jacobsen
T 61 67 21 49
E ullajacobsen@live.dk
Vestjylland
Gunnar Riis Jensen
T 97 12 74 62,
E gunnar@riis.mail.dk
Østjylland
Gitte Haahr-Andersen
T 86 17 73 03
E gitte.haahr@gmail.com

Kurt Flemming: Det gælder alle job, at man selv skal tro på det, man gør og siger, hvis man skal være troværdig og overbevisende

Kurt fandt Jesus i en stor, tyk bog

Kurt Flemming begyndte at læse i Bibelen for at kunne lave tryllesnumre, der illustrerer bibelfortællinger

AF KAJA LAUTERBACH

For 20 år siden sagde Kurt Flemming ja til en ny udfordring. Han kan nemlig godt kan lide udfordringer, især når det er noget, han ikke er god til.

Kurt Flemming er kendt som Bakkens Pjerrot, og han havde dengang underholdt børn og voksne med ballondyr og tryllerier i omkring fem år.

Den udfordring, han fik, var, at daværende leder for Friluftsmisjonen, Jørgen Johansen, spurgte, om han ville hjælpe med at udvikle nogle tryllesnumre, der kunne illustrere bibelfortællinger.

Han vidste fra sin konfirmation, at der er noget, der hedder en bibel. Men han vidste ikke andet om den, at det var en stor, tyk bog med meget tyndt papir.

Kurt Flemming begyndte at læse i Bibelen for at få en viden at udvikle tryllesnumrene ud fra. Mens han læste, voksede en tro frem i ham på, at det er sandt, at Jesus er hans frelser.

Kurt Flemming glæder sig over, at samarbejdet med Friluftsmisjonen er fortsat – nu med den nuværende leder, Torben Østermark.

Troen kom som en proces
For Kurt Flemming kom troen på Jesus som en lang proces. Han fortæller, at han stadig har sine kampe med

"Selv om jeg hele sæsonen er Pjerrot, er vi samtidig adskilt," understreger Kurt Flemming, der her sidder på rækværket foran Pjerrots hus på Bakken.

For nogle år siden tog han derned to uger om vinteren for at læse Gammel Testamente.

"Det var barsk læsning, men jeg glad for at have fået baggrunden og fundamentet for fortællingerne om Jesus," siger han.

Jeg er Pjerrot
I hele Bakkens åbnings sæson er Kurt Flemmings liv "groet sammen" med Pjerrot.

"Jeg spiller ikke Pjerrot – jeg er Pjerrot. Det kan mærkes med det samme, hvis jeg ikke er ét med min karakter – og så er det ikke troværdigt længere. Så skal jeg finde et andet job," siger han.

Kurt Flemming er overbe-

at forholde sig til Gud, som han ikke har set.

"Man kan ikke sætte ord på, hvad der gør, at man tror eller ikke tror. Jesu disciple gik ved siden af ham i tre år – man kan ikke komme tættere på ham, og alligevel var de i tvivl. Selv Jesu nærmeste afviste ham," siger han.

62-årige Kurt Flemming oplever, at mange mennesker ikke tør stille spørgsmål til Bibelen eller ikke tør tro, fordi det er ud over det håndgribelige.

"Der er måske også nogle, der ikke har evnerne til at kunne tænke abstrakt, eller nogle, der tænker så

abstrakt, at ingen kan følge dem," tilføjer han.

Guds almagt?

For 13 år siden mistede Kurt Flemming sin kone. Hun var kun 34 år gammel, og det satte hans forhold til Gud på prøve.

"Jeg blev meget vred på Gud, og ordet 'almagt' nagede mig virkelig. Jeg havde brug for en lang, lang tænkepause, og jeg oplevede, at mange af de præster, jeg talte med, snakkede udenom," siger han.

"Men en dag var der en, der sagde: 'Siden vi blev smidt ud af Paradis, har

vores fri vilje rådet her, og Gud er nu kun almægtig i sit rige."

Kurt Flemming tilføjer, at det godt kan være, at nogen vil sige det på en anden måde. Men det gav ham ro i sindet, og han tænker, at man ikke altid skal stille spørgsmål til ting, man er tilfreds med.

Baggrund og fundament

Kurt Flemming har flere gange rejst til Spanien for at få tid, stilhed og ro til at være koncentreret sammen med Gud blandt andet ved at gå på pilgrimsruten El Camino.

vist om, at alt, hvad der er i hovedet og skal ud gennem munden, skal en omvej gennem hjertets filter for at blive troværdigt.

"Det er en vægtskål, hvor der bliver skilt meget fra og lagt meget til."

Han mener, det gælder alle job, at man selv skal tro på det, man gør og siger, hvis man skal være troværdig og overbevisende – og nævner selv særligt præster.

Imidlertid understreger Kurt Flemming, at han og Pjerrot samtidig er adskilt.

"Man skal passe rigtig meget på, at ens figur ikke bliver ens liv. Sådan har man ikke har noget liv selv," siger han.

Pjerrot er heller ikke med, når Kurt Flemming holder foredrag om for eksempel døden i kirker og andre steder.

"Pjerrot kan slet ikke tænke så store tanker. Hans univers er mega lille. Hele hans liv foregår inden for det lille hvide rækværk ved hans hus. Alt udenfor er den store farlige vedden, som han for alt i verden ikke vil ud i," siger Kurt Flemming.

Pjerrot kommer oprindeligt fra Tyrkiet ligesom julemanden. Han var en møllersvend, der hellere ville lege med børnene end arbejde. Senere blev han en af figurerne i den italienske gøglertrup Commedia dell'Arte.

Via England kom Commedia dell'Arte til Danmark, hvor de i år 1800 fik kongelig bevilling til at optræde på Dyrehavsbakken.

En cd med verdens bedste historie

"Jeg elsker at fortælle gode historier. Og det her er verdens bedste historie. Det er en historie, hvor man bare får lyst til at høre videre og nogle gang ønsker, at den aldrig stopper."

Sådan forklarer Kurt Flemming, alias Bakkens Pjerrot, hvorfor han har sagt ja til at medvirke på den påske-cd, som LM Musik udgiver den 6. marts i år.

Cd'en er en musical med en gennemgående fortæller mellem sangene, og det er den rolle, Kurt Flemming

har. Ud over det med den gode historie havde han dog et kriterium mere, der skulle opfyldes, før han sagde endeligt ja til at medvirke.

"Teksten skulle ligge godt i min mund," siger han og fortæller, at han blev glad, da han læste manuskriptet, fordi historien er set fra et barns synspunkt.

"Man kan tydeligt mærke, at det er skrevet af en, der kender børns univers og har sat sig ind i børns sind. Man kan nemlig ikke lave noget for børn, hvis man ikke kan

forstå deres sprog," siger han.

Guds evige historie

Kurt Flemming stillede ikke kun op, fordi han kunne få mulighed til at fortælle en god historie.

"Det er Guds historie - historien om, at han er opstået fra de døde. En evig historie, der nu har været i 2.000 år, og den vil jeg gerne bringe videre," siger han.

Cd'en er ikke den eneste måde, han bringer historien videre på. Han holder

også børnegudstjenester og gøglergudstjenester, og her tænker han meget over, at der er forskel på, hvad han synes, der er okay i kirkerum og i en teatersal.

"Jeg blev engang bedt om at stå med udstrakte arme. Men det, føler jeg ikke, er rigtigt her. Det var jo sådan, Jesus hang på korset." kl

Kurt Flemming i gang med optagelserne til påske-cd'en i studiet på LM's sekretariat.

Kristine Bodilsen; Man kan sige, at de katolske religiøse handlinger ikke var særlig langt fra de andiske, når vi tænker på, hvordan gerninger også står centralt i katolicismen

Økonomien vokser, og kirken er udfordret

De peruanske kristne kæmper mod materialisme og et stort fokus på gerninger

AF NIDKLAS LAUTRUP-MEINER

Peru er i de senere år blevet udråbt som en af de hurtigst voksende økonomier i Latinamerika. Mellom 2005 og 2013 er antallet af fattige i Peru blevet halveret. Stadig er hver fjerde peruaner dog fattig, og næsten ti procent står uden arbejde.

Midt i den økonomiske vækst kæmper flere kristne med materialisme og med indflydelsen fra den traditionelle andiske religion. Det fortæller missionskonsulent Kristine Bodilsen. Omkring hver ottende peruaner beskriver sig selv som evangelisk kristen, mens 81,3 procent er katolikker.

Vækst i by- og kystområderne

Selv om forskellen på rig og fattig er blevet formindsket generelt, har de største ændringer fundet sted i byerne og ved kysten. Omkring seks procent af befolkningen bliver stadig karakteriseret som ekstremt fattige af FN. Det betyder, at de tjener under 8,16 kroner om dagen og ingen muligheder har for at træffe valg, som kan forbedre levestandarden.

Det skyldes formentlig også de manglende muligheder, at mere end to millio-

ner peruanere er udvandret inden for det seneste årti. I 2013 var befolkningstallet 30,3 millioner, og cirka halvdelen af befolkningen var under 25 år gamle.

Flest fattige i den lutherske kirke

Det er også primært de fattige og den laveste del af middelklassen, der kommer i den lutherske kirke, som Luthersk Mission støtter. Kirkerne ligger primært i udkanten af byerne, hvor de fattigste bor, fortæller Rodolfo Nuñez, der er præst i den lutherske kirke.

Mange af de unge i kirkerne har dog fået adgang til uddannelse. Det betyder, at der formentlig kan ske en forskydning i indtægtsniveauet generelt i den lutherske kirke, hvis de unge fortsat er en del af kirken i fremtiden.

De unge prioriterer dog ofte deres studier og fritidsarbejde højt for at kunne have en høj levestandard, fortæller Kristine Bodilsen, der er bekymret for, om den øgede levestandard fører til materialisme.

Indflydelse fra andisk religion

En anden åndskamp – ud over materialismen – er indflydelsen fra den traditio-

Fest på en gravplads i Arequipa på Alle dødes dag den 2. november.

nelle andiske religion, hvor menneskenes handlinger, skal formilde naturen.

"Selvom spanierne bragte en ny religion med sig, kan man på nogle områder sige, at de katolske religiøse handlinger ikke var særlig langt fra de andiske, når vi tænker på, hvordan gerninger også står centralt i katolicismen," fortæller Kristine Bodilsen.

Dette fokus har også stor indflydelse i den lutherske kirke. Her er de katolske helgener og de andiske guder skiftet ud med en mægtig Kristus.

"Men nåde og velsignelse

FOTO: FLEMING STJØSEN

kommer ikke uden videre, men gennem det, som man selv må gøre," siger hun.

Alt, hvad jeg gør, er mit offer til Gud

Den evangelisk-lutherske kirke, som LM støtter, blev dannet i midten af 1990'erne. Den har dog ikke set en stor vækst, ligesom kirker har i andre af LM's missionslande.

"Også evangelisk kristne er præget af denne tankegang, at lykke i livet er kædet direkte sammen med det gensidige forhold til Gud. Hvis en person lever efter Guds vilje, så vil han ikke blive straffet, men da vil Gud velsigne ham. Vi tilbyder Gud i gudstjenesten, og derfor bliver han glad og velsigner os," fortæller Kristine Bodilsen.

"Dermed kan alt, vi gør som kristne eller i det kristne fællesskab, opfattes som et 'offer'. Jeg går til gudstjeneste, synger, lovpriser, læser Bibelen, giver kollekt, vidner, evangeliserer, hjælper andre. Alt sammen er mit offer til Gud."

Et personligt forhold til Gud

Mirjam og Rolf Leinum har været missionærer for LM i Peru siden 2011. Om få uger starter de en ny bibelskole for 12 unge. Baggrunden er, at de ønsker, at de unge skal få åbnet Bibelens ord, så de kan få et personligt forhold til Gud.

"Vi vil så gerne være med til at fundere de unge i Jesus, for her får vi kraft til kampen! Hvis livet som luthersk kristen i Peru bare bliver en flot facade og en god livstil, så holder det ikke. Det er ikke livet nu og her, det handler om," anfører missionsparret.

Derfor bliver hovedspørgsmålet for den nye bibelskole heller ikke, hvad kristne skal gøre for Gud. I stedet bliver fokus, at de er kaldet til at være efterfølgere af Jesus.

"Heri ligger der en hvile, ikke et pres, fordi vi først og fremmest er kaldet til at være Guds børn," siger Kristine Bodilsen.

LM booster mission i Danmark

Nyt legat skal støtte lokale projekter, der fremmer mission i Danmark

Luthersk Mission lancerer et nyt legat med navnet *Missionsboost*. Legatet er tænkt som støtte til projekter, der er sat i gang af lokale LM-kredse, frimenigheder og mødepladser. Målet er både at sætte nye aktiviteter i gang, der har fokus på mission, og at skabe gode historier om missionsarbejdet, som kan inspirere bredt i LM.

Vi skal prøve ting af LM's generalsekretær, Jens Ole Christensen, glæder sig over det nye legat. Hans håb er, at det vil sætte nogle nye projekter i gang.

Med legatet vil LM gerne signalere opbakning.

"Måske vil man gerne lave et arrangement om opstandelsen. Her er muligheden

for at gøre det til et evangeliserende arrangement for hele lokalområdet ved at søge økonomisk støtte, så man har råd til at leje et forsamlingshus eller en cafe og invitere bredt," siger generalsekretæren.

Samtidig er hans håb, at det kan dreje nogle aktiviteter, der allerede er i gang, i retning af evangelisation.

"For eksempel er senior-møderne i Helsingør blevet meget åbne, og der kommer masser af mennesker uden kirkelig baggrund. Måske har andre lyst til at gøre noget lignende, men de mang-

ler den økonomiske støtte," fortæller han.

Vi er allerede i gang

Generalsekretæren mener allerede, at aktiviteterne er i gang rundt omkring i landet. Men han vil gerne opfordre til, at LM'erne bliver endnu bedre til at tænke i nye baner.

"Jeg tror, vi kan have brug for et skub. Jeg håber, vi vil opleve, at der er nogle folk, der tager nogle chancer. Noget lykkes, andet lykkes ikke, men vi finder ud af, at det ikke er farligt at prøve noget af," siger han.

Samtidig er han dog be-

vidst om, at der er en risiko for, at det hele kommer til at handle om, hvad vi skal gøre.

"Der er en risiko for, at det bliver tom aktivisme. Lad os bede om, at Gud vil bruge det."

Vi sender et signal

Den samlede pulje i legatet udgør 100.000 kroner, og hvert enkelt projekt kan maksimalt få 10.000 kroner. Jens Ole Christensen er også bevidst om, at det i bedste fald kun er en håndsrekning. De lokale menigheder må også forvente en egenbetaling.

"Det er et relativt lavt beløb, som vi bruger meget målrettet. Der er signalpolitik i det her. Vi vil gerne sende dette signal: 'Forsøg noget, og vi vil gerne bakke det op.'"

Missionsboost søges ved at sende en mail til dml@dml.dk mærket "ansøgning om missionsboost". Ansøgningen skal indeholde en konkret beskrivelse af projektet og komme omkring økonomi, egenbetaling, indhold og form. Ansøgning må maksimalt fylde én side og skal også præcisere, hvad der er det nye i forhold til, hvad ansøgeren plejer at gøre. nlm

Anna Muldbjerg Christensen; Det er pinligt at indrømme, men jeg havde ikke forventet at høre en tanzanisk teenager udtrykke de samme ambitioner for sin fremtid, som jeg har

De kristne i Tanzania ligner mig

Efterskoleeleven Anna Muldbjerg Christensen fortæller om sin tur til Tanzania

AF ANNA MULDBJERG CHRISTENSEN

Vi var 16 elever og to lærere fra Løgumkloster Efterskole, der i ti dage skulle bo på bibelskolen i Kiabakari i Tanzania for at få et indblik i, hvordan den lutherske kirke arbejder i Mara.

Disse ti dage var tæt pakket med et veltillægt program, som missionærerne Maja og Erik Haahr Andersen, der til daglig begge underviser på bibelskolen, stod for.

Drømme og ambitioner som ligner mine

En oplevelse, som har efterladt sig et særligt indtryk hos mig, var mødet med nogle jævnaldrende tanzaniere.

En dag kørte vi til byen Tarime, hvor vi efter en ungdomsgudstjeneste blev delt ind i mindre grupper, der blev sat sammen med grupper af elever på vores alder fra den nærliggende skole. Derefter var der sat tid af til, at de skulle vise os rundt, først i Tarime by og dernæst på deres skole.

Dette program punkt havde været årsag til en smule

Eleverne fra Løgumkloster Efterskole var flere gange sammen med jævnaldrende tanzaniske unge.

nervøsit. Min gode veninde og jeg faldt dog hurtigt i snak med en af eleverne i vores gruppe. Hun fortalte os om sin familie og sin uddannelse. Vi spurgte ind til hendes håb og drømme for fremtiden, og det viste sig, at hun ønskede at læse videre på college og til sidst uddanne sig til ingeniør.

Da hun fortalte videre om sine tanker om fremtiden,

slog det mig, at de mindede meget om mine egne drømme. Det var lidt af en øjenåbner for mig. Det er pinligt at indrømme, men jeg havde simpelthen ikke forventet at høre en tanzanisk teenager udtrykke de samme ambitioner for sin fremtid, som jeg har.

Det var en utrolig god erfaring for mig, og det gjorde, at jeg meget bedre kunne

relatere til de mennesker, vi mødte på turen.

Kolort, Jesus-film og dårlige stole

En anden dag gik turen til en lille landsby, der lå godt isoleret fra omverdenen, og hvor husene var bygget af strå, mudder, vand og kolort. Det var en norsk missionær, der havde tilknytning til landsbyen, hvor kirken sta-

der besidder nogen form for komfort.

der besidder nogen form for komfort.

der besidder nogen form for komfort.

der besidder nogen form for komfort.

der besidder nogen form for komfort.

Forskellig kultur, men samme far

Alle dage begyndte med minimum 45 minutters køretur ad til tider tvivlsomme veje.

Det var også inde fra jeppen, vi oplevede en ni timer lang safari-tur gennem Serengeti Nationalpark. Turen bød på bjergtagende natur og mange af de dyr, jeg før kun havde set i BBC's naturprogrammer. Flodheste, elefanter, giraffer, løver, gazeller, zebraer, strudse, gnuer og sidst, men absolut ikke mindst, to leoparder.

Det, der står tilbage som de stærkeste oplevelser, var, da vi var sammen med nogle unge kristne på en skole og til sang- og vidneaften på bibelskolen. Det er en helt speciel oplevelse at sidde blandt en flok fuldstændigt fremmede mennesker fra en meget anderledes kultur og så have en helt klar følelse af fællesskab.

Vi oplevede, at alle kulturforskellene blev vasket væk, fordi der er noget større, vi har til fælles – nemlig at vi alle er Guds børn og arvinger til et fantastisk himmerige.

Bibler til Danmark

LMU opmuntrer til mission i hverdagen

AF KAJA LAUTERBACH

LMU's missionsprojekt i 2015 går ud på at nå mennesker, der bor i Danmark, med evangeliet. I mange år har de unge samlet ind til projekter i udlandet, men i år vil de i stedet opmuntre og inspirere til at være kristne i hverdagen.

Det siger Louise Høgild, der er koordinator for projektet. Hun tilføjer:

"Vi vil gerne hjælpe LMU'erne til at forstå, at mission ikke kun er at støtte et projekt og at give penge. Mission er også noget, der skal foregå i hverdagen blandt studiekammerater,

naboer og mere udsatte grupper som nydanskere og asylansøgere, uden at det bliver et projekt."

"Det er rigtig fint, at man samler ind til projekter i udlandet. Men der er ingen andre end mig i min opgang, der er kristen."

Louise Høgild tænker, at det om noget er blevet endnu mere vigtigt at række ud til nydanskere og asylansøgere efter terrorangrebene i København og Frankrig, sådan at de oplever at blive set, og at nogen vil dem det godt.

Mere end penge

De senere år har LMU samlet omkring 500.000 kroner ind til deres missionspro-

jekt, men i år er indsamlingsmålet kun 200.000 kroner.

"Målet er lavere, fordi vi gerne vil få LMU'erne til at tænke, at mission er mere end at lægge en halvtredser i kurven," siger Louise Høgild.

Det indsamlede beløb går til tre ting.

- uddeling af Ny Testamenter og bibler. NT'erne kan fås gratis ved at henvende sig til LMU, biberne koster dog 100 kroner per styk.

- en pulje, så man gratis kan invitere en ikke-kristen ven med på for eksempel KFS' påskelejr

- en pulje til at betale for fire nydanskere på LMH.

LMU-konsulenterne er klar med bibler og Ny Testamenter til uddeling i hele Danmark.

verden;

Den koptiske biskop Angaelos; Selvom det virker ulogisk eller ufatteligt, beder vi også for dem, som har udført disse horrible forbrydelser

FOTO: PLAYMOBIL

Leg med Luther

En ny legetøjsfigur af Martin Luther slår alle salgsrekorder. På 72 timer er den 7,5 centimeter høje figur fra Playmobil blevet udsolgt. Den lille Luther-figur kommer med et muntert smil om læben, en tysk bibel i den ene hånd og en fjerpen i den anden. Dermed understreges Luthers rolle som bibeloversætter.

Firmaet havde ellers fremstillet 34.000 figurer som optakt til 2017, der er 500-året for reformationen. Så lang tid nåede figuren dog ikke at være på hylderne. Playmobil fortæller, at de laver nye figurer, der er klar til markedet i slutningen af april. Figuren kan ikke købes i Danmark.

Astrid Mühlmann, der leder det regeringskontor, der forbereder Luther-jubilæet, er overrasket. Hun mener dog alligevel, det store salg giver mening, fordi folk er interesseret i historie, og fordi reformatoren havde moderne tanker:

"Han troede på, at alle havde ret til uddannelse; også kvinder og piger. I dette aspekt var han en mand af det 21. århundrede, siger hun til avisen The Telegraph. *nlm*

Islamisk Stat henretter 21 kristne

En video viser drab på en gruppe gæstearbejdere i Libyen

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

21 egyptere blev halshugget på en strand i Libyen.

Mens hele Danmark var optaget af angrebene ved Krudttønden og synagogen i København, offentliggjorde terrororganisationen Islamisk Stat en video af drabet på 21 koptiske kristne.

Videoen havde overskriften *En besked skrevet med blod – til korsets nation* skrevet på engelsk, og det libyske parlament har vurderet, at videoen er ægte.

Egyptiske gæstearbejdere

De 21 koptiske kristne var egyptiske statsborgere. De blev kidnappet, mens de arbejdede som gæstearbejdere i nabolandet Libyen. Ifølge organisationen *Åbne Døre* havde kidnapperne først undersøgt, hvilken religion der stod anført på deres id-kort, inden de tog kopterne til fange og lod andre muslimske arbejdere gå.

Som en konsekvens af

drabet på gæstearbejderne, har Egypten udråbt en uges landesorg. Samtidig har de udført et bombeangreb i Libyen som hævn og dræbt minimum 40 militante. Det er første gang, at Egypten officielt står ved et angreb i Libyen, skriver *Danmarks Radio*.

Debat om politisk islam

Angrebet på de egyptiske kristne har også afstedkommet en debat om politisk islam i Egypten.

"Drabet på kopterne i Libyen er høsten af torne, der blev plantet for 40 år siden gennem idéer om politisk islam," fortalte den egyptiske journalist Ibrahim Eissa i et tv-talkshow, kun få timer efter, at Islamisk Stat havde offentliggjort den blodige video.

FRA IS-VIDEO

Det skriver *Åbne Døre*.

Egypten er hjemsted for Al-Azhar universitetet, der er den førende institution i den muslimske verden, når det gælder islamisk undervisning. Her undervises også i salafistisk islam, som er den mest ekstreme udgave af islam, og som også genfindes i terrorgrupperne Islamisk Stat og Al-Qaeda.

Bed for Islamisk Stat

Journalist Puk Damsgård fortæller til Danmarks Radio om videoen af henrettelserne, at den er velproduceret. Det

tolker hun som et udtryk for, at Islamisk Stat står stærkt i Libyen.

Overhovedet for den koptiske ortodokse kirke i England, biskop Angaelos, der selv er født i Cairo, opfordrer til at bede for familierne, der har mistet.

"Selvom det virker ulogisk eller ufatteligt, beder vi også for dem, som har udført disse horrible forbrydelser," fortsætter han.

Hans bøn er, at værdien af et menneskeliv må gå op for dem, så de indser hvilken smerte, de forårsager.

UDSENDESESFEST

Søndag den 15. marts 2015 kl. 10.30 på Efterskolen Solgården, Vardevej 68, 6880 Tarm

SOLVEIG OG SØREN ERIKSEN

Prædiken ved generalsekretær i Søndagsmissionen Nicolaj Wibe.

Efter en let frokost (20 kr.) vil der være en kort orientering om arbejdet i Grønland ved adm. chef Jens Vindum.

Der vil også være mulighed for at bringe en hilsen.

Ægteparret udsendes af Søndagsmissionen til opgaver i Grønland, og vil blive associeret til Luthersk Mission.

Alle er velkomne!

De fleste prædikener varer 20-28 minutter

Der er begrundelser for både lange og korte prædikener, siger forlagsleder

Der er mange meninger om, hvor lang en prædiken skal være. Amerikaneren Thom S. Rainer, der er direktør for det baptistiske forlag *LifeWay Christian Resources*, har lavet en undersøgelse af længden på prædikener.

Undersøgelsen er baseret på egne observationer og samtaler med forskellige amerikanske prædikanter. Den viser, at de fleste prædikener varer 20-28 minutter.

"Den begrundelse, der oftest nævnes, er, at den længde bedst modtages i vores kultur, der er præget af kort opmærksomhed. Det er interessant, synes jeg, at en længde på 30 minutter sjældent nævnes. Mange

præster går højt op i at holde deres prædikener mindst et par minutter under en halv time," fortæller Thom S. Rainer i *The Christian Post*.

Også lange prædikener

Der er stadig også mange, der afholder prædikener på mellem 45 og 55 minutter.

"Den længere prædiken bliver stadig brugt af mange præster, men der er færre af disse præster hvert år. Den begrundelse, der oftest bruges for den længere prædiken, er, at man ikke kan lave en god udredning af tingene på 30 minutter eller mindre. Man har mindst brug for 45 minutter for at yde bibeltæksten retfærdighed," skriver han. *nlm*

Gud hedder ikke Allah

Navnet Allah referer kun til islams Gud, siger malaysisk domstol

Det er forbudt at bruge navnet Allah om den kristne Gud i avisen *The Herald*. Det har domstolen i Malaysia besluttet efter et syv år langt retsopgør. Den katolske præst Lawrence Andrew kan derfor ikke længere kalde Gud for Allah i sin ugentlige avis. Det skriver *World Watch Monitor*.

Domstolene var enige i, at Malaysias overvejende muslimske befolkning ville blive forvirret og måske blive kristne, hvis Gud blev kaldt Allah. 60 procent af Malaysias 30 millioner indbyggere er muslimer.

Navnet Allah går længere tilbage end islam og har været brugt af kristne i mange hundrede år. Afgørelsen gælder da også kun avisen og ikke Bibelen. Visse islamiske grupper har ellers taget afgørelsen som et udtryk for, at Gud aldrig må kaldes Allah på det malaysiske sprog.

"Lige nu må vi stole på regeringen, som har givet mundtligt tilsagn om, at vi kan bruge ordet Allah i bøn og tilbedelse. Men støtten er kun mundtlig; den har ingen retslig værdi og kan derfor ændre sig når som helst. Lige nu har den dog købt os et lille stykke frihed," siger Lawrence Andrew. *nlm*

kirke;

Jeppe Bach Nikolajsen; Vi vil præge den teologiske samtale i Danmark ud fra vores fælles forudsætninger. Vi håber, det vil præge ud over IM og LM

Teologiske institutioner indgår samarbejde

Samarbejdet skal styrke mulighederne for at skabe debat

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

Dansk Bibel-Institut (DBI) er gået sammen med Menighedsfakultetet (MF), Aarhus, og forlagsgruppen Lohse i forlaget Kolon.

Både på DBI og på MF er der store forventninger til samarbejdet. Rektor på DBI, Børge Haahr Andersen, mener, det er en god platform til at udgive teologisk faglitteratur til trods for de teologiske uenigheder, der er mellem DBI og MF.

En stor teologisk fællesnævner

Jeppe Bach Nikolajsen, der er ph.d. i teologi og lektor på MF, ser det som en stor fordel, at MF og DBI nu arbejder sammen om at udgive bøger:

"Vi er enige om så utrolig meget. Det fælles fundament er stærkt og markant. Det er det, vi bygger på."

Børge Haahr Andersen håber, at den store fællesnævner, der er mellem de to uddannelsesinstitutioner, vil være mere synlig med et

Det nye forlagssamarbejde har en fælles redaktion med to medlemmer fra henholdsvis Dansk Bibel-Institut, Menighedsfakultetet og Forlagsgruppen Lohse.

fælles forlag.

"Jeg forestiller mig dog også, at vi kan udgive noget, hvor vi har forskellige betoning. Der kan være enkelte udgivelser, hvor MF ikke helt kan tilslutte sig vores teologi og modsat. I de tilfælde må hver enkelt institution selv tage ansvar for det, man står for. Vi giver hinanden frihed til at være forskellige," udtaler DBI's rektor.

Den nye redaktion består

FOTO: BEN HAMANN

af to repræsentanter fra henholdsvis DBI, MF og Lohse. Der skal være et flertal, der stemmer for en udgivelse, for at man kan udgive en bog.

Det bedste teologiske forlag i Danmark
MF og Lohse har allerede samarbejdet i flere år om forlaget Kolon. Med indtræ-

delsen af DBI i samarbejdet bliver der tilført værdifulde nye ressourcer, mener Jeppe Bach Nikolajsen. Det nye forlag får nyt layout og har allerede fået nyt logo.

"Det, som er drivkraften, er, at vi vil præge den teologiske samtale i Danmark ud fra vores fælles forudsætninger. Vi håber, det vil præge ud over IM og LM.

Vi håber, at også grundtvigianere, tidehvervsfolk og folk med baggrund i KFUM vil finde det så interessant, at de læser bøgerne," siger Jeppe Bach Nikolajsen

Vil slå igennem i den offentlige debat
Jeppe Bach Nikolajsen fortæller, at det nye forlag kommer med to antologier i

marts. Begge bøger handler om kirkens rolle i samfundet og stiller spørgsmålet, om Danmark er et kristent land.

"Det spændende ved disse udgivelser er, at de ikke bare bidrager til en snæver fagteologisk debat, men at bøgerne også bidrager til den offentlige debat."

Børge Haahr Andersen er overbevist om, at samarbejdet betyder, at DBI kommer mere til orde. Den københavnske uddannelsesinstitution har i flere år haft mulighed for at sende forslag til udgivelser til Lohse. Ifølge DBI's rektor er det nye samarbejde dog en bedre løsning, fordi DBI optræder på lige fod med Lohse og MF.

"Vi har manuskripter på lager, som er klar til udgivelse, så vi kan få ting ud, som vi ellers ville have svært ved at udgive," fortæller rektoren.

Et af de manuskripter, som snart bliver udgivet, er et manuskript af Torben Kjær om den naturlige åbenbaring, der har ligget klar i nogle år.

Undervisning i det, der ikke kan bevises

Kristne friskoler anklages for uvidenskabelig undervisning

Ifølge en ny artikel på *videnskab.dk* mener forskere, at kreationisme er på fremmarch i Europa.

"Kreationisme er langt fra et fænomen, der kun eksisterer ude på landet blandt bonderøvene i USA," skriver journalist Thomas Hoffmann, der fortæller, at kreationisme "trives" i enkelte kristne friskoler.

Blandt andet nævnes friskoler, der er tilknyttet Luthersk Mission.

Kreationisme, som er troen på, at jorden er blevet skabt, stilles i artiklen op som modsætning til evolution. *Videnskab.dk* er et uafhængigt, online nyhedsmedie med fokus på forskning.

Kristne friskoler følger Folkeskolen

Hos Foreningen af Kristne Friskoler (FKF) i Hedensted

undrer daglig leder Hans Jørgen Hansen sig over kritikken.

"Langt de fleste kristne friskoler har valgt at følge folkeskolens *Fælles Mål* i undervisningen. Det vil sige, at de er forpligtet på at give en undervisning, som står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Derfor skal der undervises klart og sobert om evolutionsteoriene i biologi, geografi og andre steder, hvor det er relevant," udtaler han.

Anklagen vækker heller ikke genklang på Agerskov Kristne Friskole, som er en af de 35 medlemmer af FKF.

"Vi underviser i evolutionsteori. Det gør vi i 7., 8. og 9. klasse," fortæller skoleleder Hans Ulrik Munk fra Agerskov Kristne Friskole, og understreger, at skolen følger *Fælles Mål*. På skolen

Hans Ulrik Munk er skoleleder på Agerskov Kristne Friskole. Han understreger, at skolen følger folkeskolens Fælles Mål i Undervisningen.

giver undervisningen ofte anledning til debat mellem eleverne, og der er både elever, der er for, og elever, der er imod evolutionsteorien.

Frihed til at bruge Bibelen

Samtidig med at langt de fleste friskoler underviser i evolutionsteori, er der dog også rig mulighed for at undervise i skabelse. Det har friskolerne ret til ifølge den første paragraf i friskoleloven, fortæller Hans Jørgen

Hansen.

"Friskolerne har ret til i de daglige morgensamlinger eller andre arrangementer at forkynde og fortælle, hvad Bibelen siger."

Den ret gør de brug af i Agerskov, hvor de ofte læser op fra Bibelen og også fortæller om skabelsen.

"Vi er meget tydelige i, at vi selv tror på en skabende gud. Det markerer vi i kristendomstimerne og i an-

dagter," siger skolelederen fra Agerskov.

En tro, der ikke kan bevises

Da debatten rasede om evolution og skabelse på de kristne friskoler i 2010, kom to skoler under FKF under skærpet tilsyn på grund af en påstand om, at de ikke havde den rette vægtning mellem skabelse og evolution, siger Hans Jørgen Hansen.

Han mener, at debatten i bund og grund handler om, hvorvidt det skal være tilladt at tro på ting, der ikke kan bevises videnskabeligt. Han sammenligner med debatten om opstandelse:

"*Videnskab.dk* vil jo til enhver tid hævde, at opstandelse ikke er mulig, mens vi som kristne må fastholde, at hvis ikke opstandelse har fundet sted, så er vores tro tom." *nlm*

Nye friluftsmisionærer

Friluftsmissionen har ansat Daniel Mikkelsen og Filip Thorlund Eriksen.

Daniel Mikkelsen er automekaniker og studerer teologi ved Dansk Bibel-Institut i København. Han er ansat som evangelist på deltids.

Filip Thorlund Eriksen skal arbejde dels som fritidsevangelist og dels med forskellige kontoropgaver. Til hverdag læser han til pædagog i Aarhus og administrerer hjemmesiden *Jesusbloggen.dk*, der er målrettet ikke-troende danskere.

Med ansættelserne kommer den kun 21 år gamle missionsorganisation op på at have fem medarbejdere tilknyttet.

FM arbejder med evangelisation og bibelundervisning og lægger stor vægt på visuelle hjælpemidler såsom talemalebræt og trylleri.

TEMA | FAMILIE OG HJEM

Ebbe Juul Nielsen; Det virkede, som om mine forældre blev lidt umodne som mennesker, fordi de ikke fik lov til at indgå nye relationer, men var låst til ét menneske

Parforholdet er en klods om benet

Kernefamilien forhindrer både mænd og kvinder i at gøre det, de vil

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

"Vi har ikke længere en undskyldning for at krybe ind i den der kernefamilie og forpuppe os."

Ordene kommer fra Morten Ebbe Juul Nielsen i et interview i *Weekendavisen*. Han er selv skilt og har sin datter hver anden uge. Han mener ikke, kernefamilien hører hjemme i en moderne tidsalder, hvor vi har flere økonomiske og kulturelle ressourcer. I stedet begrænser den os, så vi ikke får det maksimale ud af livet, mener han.

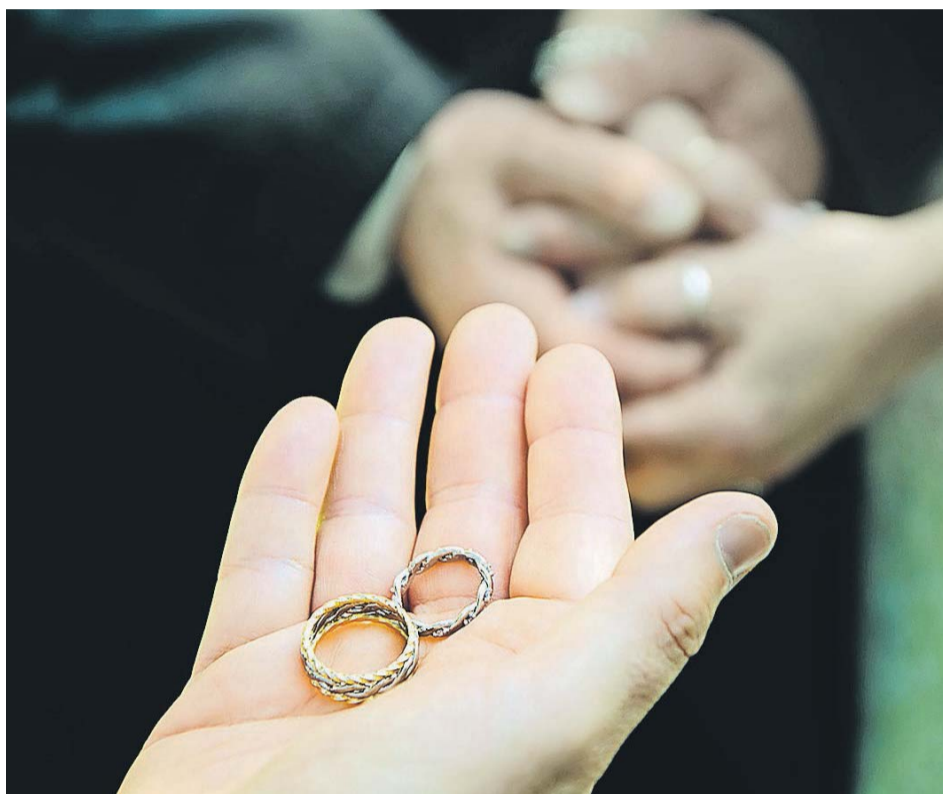
"Det virkede mest, som om det var vanens magt, som bandt mine forældre til hinanden. At det var svært for dem at finde nye måder at leve det på. Det betød bare også, der var mange erfaringer i livet, som de ikke fik gjort sig. At de i virkeligheden blev lidt umodne som mennesker, fordi de ikke fik lov at indgå nye relationer, men var låst til ét menneske," siger han.

Mulighed for at dyrke interesser
Morten Ebbe Juul Nielsen

"I kernefamilien skal man være villig til at opgive sig selv, men det er der ikke megen plads til i den moderne verden," siger sociolog Birthe Linddal

savner ikke at bo sammen med et andet menneske. I stedet mener han, at han har mulighed for at gøre det, han vil i de uger, hvor han ikke har sin datter:

"I mine børnefrie uger dyrker jeg mine interesser og mit fag og arbejder igen, og selv når jeg har min datter, så kan jeg arbejde om aftenen, for der er ikke et parforhold, som jeg også skal pleje," fortæller han.

Det er en måde at leve på, som både vil passe mange mænd og mange kvinder, mener han. Det kan nemlig være vanskeligt at få opfyldt mandens behov for "at nørde igennem", når han skal deltage lige så meget

i opgaverne i hjemmet som kvinden. Også kvinder har fordel af deleordningen, fordi de så kan koncentrere sig om deres karriere, mener han.

I 2014 var der over 181.000 enlige forsørgere ifølge Dan-

marks Statistik. Tallet har været tiltagende siden årtusindskiftet.

Individualisering og skilsmisse
Sociologen Birthe Linddal giver individualiseringen

skylden for, at så mange går fra hinanden:

"Vi lever i en tidsånd, som ikke understøtter kernefamilien, men som i den grad hylder individet og individets interesser på bekostning af fællesskabet. I kernefamilien skal man være villig til at opgive sig selv, men det er der ikke megen plads til, fordi det moderne individ er opdraget af omverdenen, livsstilsmagasiner, tv, uddannelse og arbejdsliv til at have fokus på sig selv," siger hun til *Jyllands-Posten*.

Professor i socialpsykologi Per Schultz Jørgensen skriver i en artikel fra 2000 om den moderne familie, at mange familier går i opløsning, fordi parterne har hver deres hverdag. Deres fællesskab foregår derfor udelukkende efter arbejdstid.

"Og der er store forventninger knyttet til dette private fællesskab, så store, at de ofte ikke kan indfries. Derfor skilsmisserne og de opløste parforhold."

Over 18.000 par gik fra hinanden i 2013. Det var en stigning på over 3.000 i forhold til året før.

Vi åbnede vores hjem i julen

Familien Kofod fejrede jul med iranske flygtninge

"Rør blot ikke ved min gamle jul," lyder det i julesangen *Sikken voldsom trængsel og alarm*.

For mange er julen en familiehøjtid. Men hos familien Kofod i Hundested blev familien udvidet juleaften sidste år. Lisa og Peter Kofod havde inviteret et iransk par og deres barn på tre måneder til at komme og fejre jul sammen med dem og deres søn, Filip Kofod.

"Vores juleaften er ikke så traditionsbundet," fortæller Peter Kofod, og hans kone supplerer og understreger, at det var en stor glæde for dem at åbne deres hjem netop på juleaften.

Det iranske par har været i Danmark i nogle år og er nye i troen. De bor på meget lidt plads i et flygtningecen-

ter, hvor de venter på at få deres sag afgjort. På grund af deres omvendelse kan de ikke have kontakt til deres familie.

"Vi føler os lidt som reserveforældre," fortæller Lisa Kofod.

Julesange og julemad
Hvor mange familier bruger tid på at synge de danske julesange, blev det kun til *Et barn er født i Betlehem* hos familien Kofod sidste år.

"Den synger vi næsten aldrig selv. Men fordi der er så mange gentagelser, fik de lært den," forklarer Lisa Kofod.

De læste først sangen sammen, og Lisa og Peter Kofod forklarede, hvad teksten handlede om.

Julemenuen var, ligesom

den plejer at være, og Lisa Kofod inviterede den iranske kvinde med i køkkenet:

"De skal ikke føle sig som gæster. De vil gerne hjælpe. Jeg inddrog hende i køkkenet og lod hende tage sig af kartoflerne."

Mellem retterne læste de nogle bibelvers fra Det gamle Testamente med profetier om julen. Til sidst læste de også juleevangeliet på farsi, dansk og engelsk.

"Jeg tror, at julens hovedsag var mere i centrum i år. Det blev stort for os at få lov at dele julens budskab med vores venner," siger Lisa Kofod.

Sproget ikke en hindring
Lisa og Peter Kofod fortæller, at det var en stor oplevelse for dem at fejre jul sammen

Lisa og Peter Kofod betragter sig som reserveforældre til den iranske familie, de havde på besøg juleaften.

med det iranske par.

"Vi havde en dejlig juleaften. De har også fortalt, at det var en god aften," siger Peter Kofod.

De kender parret fra deres lokale LM-forsamling i Ulle-rød og har også været sammen med dem ved andre

lejligheder. Blandt andet har de været med, da parrets barn blev i døbt i efteråret.

"Det skal ikke være sproget, som er en hindring. Jeg taler kun det engelsk, jeg har lært i skolen, men sproget skal ikke være en barriere. Man skal bare være

sig selv og være nærværende," fortæller Peter Kofod, der også siger, at det er en hjælp, hvis man kan finde nogle fælles interesser.

Lisa Kofod fortæller, at man kan bruge det visuelle som en hjælp, når sproget er en hindring:

"Tag dem med ud i køkkenet og peg på risen eller på kartoflerne." *n/m*

TEMA

Ulla Dyndegaard; Vi byggede til, fordi vores familie skulle fungere, men det var en fordel med mere luft til møderne

Familiens hjem og missionshus

Hver fredag har været på mødernes præmisser hos Dyndegaards – men det har været det værd

AF KAJA LAUTERHACH

De fleste af møderne i LM i Vejby-Tisvilde i Nordsjælland er blevet holdt i Ulla og Henrik Dyndegaards stue, og på mange måder har det præget deres familie, fortæller Ulla Dyndegaard.

Nu er det dog kun to gange i måneden, da flere har fået plads til at holde møderne.

Da mødepladsen startede i 1988, var det helt naturligt for dem at lægge stue til. De havde begge oplevet stuemøder i deres hjem, og de havde et stort rum, hvor de kunne være.

Menighedens tilbygning
I løbet af få år fik Ulla og Henrik selv fire børn og manglede et børneværelse. Derfor besluttede de at bygge til, og derved fik de også en større stue.

"Vi byggede til, fordi vores familie skulle fungere, men

Ulla og Henrik Dyndegaard er overbevist om, at stuemiljøet gør samværet anderledes end det traditionelle missionshusmiljø.

det var en stor fordel med mere luft til møderne," siger Ulla.

Det blev dog også menighedens tilbygning. For der var nemlig mange – både børn og voksne – der tog medansvar og var villige til at give arbejdstimer og hænder. De kom og gjorde klar til tilbygningen.

Omkostninger og glæder
Det medfører både omkostninger og giver store glæder, når ens hjem også er det sted, hvor man går til møder, har hele familien Dynde-

FOTO: HENRIK DYNDEGAARD

gaard erfaret.

Fredag har altid været lidt på mødernes præmisser. De skulle gøre rent, flytte møbler rundt, lave kaffe, stille kopper frem – og ikke mindst tænke over, hvad de skulle have til aftenens mad: noget nemt uden hvidløg.

Børnene, der nu er voksne, har også både positive og negative minder.

Børnene var nemlig med til møderne, og under kaffen legede de på værelserne. Der var altid legekamrerater, men det gav også stort slitage på værelser og legetøj.

Og der var aldrig fredagslik og Disneysjov.

Når mødet er i ens hjem, er man også tvunget til at være med. Og nogle gange

kan både børn og voksne måske godt have brug for bare at flade ud fredag aften efter hård uge.

Ulla og Henrik Dyndegaard er dog ikke i tvivl om, at omkostningerne rigeligt har tjent sig hjem.

"Stuemiljøet gør samværet anderledes end det traditionelle missionshusmiljø. Vi er en del af et fantastisk

menighedsfællesskab, som vi ikke vil undvære," siger de.

LM-kredsen i Vejby-Tisvilde har også sparet rigtig mange penge gennem årene ved ikke at betale husleje. Det har aldrig været et problem at samle penge til arbejdet, for eksempel til børneklubben.

Også høj tærskel

Gennem tiden har der kun kommet få til møderne i familien Dyndegaards hjem, som ikke havde baggrund i LM eller Indre Mission.

"Vi oplever ikke, at det er lettere at få folk med til møde i dagligstuen end i missionshuset, som vi fra starten havde troet," siger Ulla Dyndegaard.

"Vi har haft berøring med rigtig mange forældre gennem børneklubben, men det er sværere end som så at få folk med. Hvis ikke man går 100 procent ind for noget, så kommer man ikke."

Et hjem med ungdomsmøder og børnemøder

Det gav nye kræfter at opleve, at nogle kom til personlig tro på Jesus

Hver fredag aften i mange år kom en flok unge i Betty og Flemming Jensens hjem i Sommersted. De kom både for at være med til ungdomsmøde, men bestemt også for at hygge.

"En vigtig del af ungdomsmøderne var, at de kunne hænge ud og spille og lege lige så længe, som de havde lov til for deres forældre," fortæller Betty.

Nogle kom udelukkende, fordi en voksen mand gad spille skak med dem. Andre kom for at lave praktiske ting, men alle fik også et møde med Jesus.

Jeg er klar igen

Betty og Flemming blev gift og flyttede til Sommersted i 1986. Nogle år tidligere var en anden familie begyndt at holde ungdomsmøder i deres hjem. Her havde Flemming Jensen hjulpet til, før han var på Luthersk Missions Højskole i 1983. Da det unge par købte hus i

byen, "fulgte ungdomskredsen med".

Det var en meget naturlig ting for dem begge. De ville gerne give de unge et rum, hvor de kunne høre om Jesus. Deres opgave var at lægge hjem til – prædikanterne kom gerne, selv om der kun var få, og de oplevede trofast forbøn.

"Jeg står klar til at åbne mit hjem igen, hvis der er behov for det," siger Flemming.

Omsorg og nærvær

Det var bare en lille ungdomsgruppe, og nogle af de cirka 10 unge kom langvejs fra. Flere af dem havde ikke nogen kristen baggrund.

"Fordelen ved den lille gruppe er, at der er plads til dem, der ikke kan falde til i den store gruppe," mener Betty.

"Der var ingen, der ledede for dem, men de kunne møde omsorg og nærvær. Nogen, der så dem."

Som en ekstra service tog Flemming rundt og hentede de unge, hvis de ikke havde meldt afbud. En af dem har senere fortalt, at de aftener havde reddet hendes ungdomsliv, fordi det var en friaften i et svært liv.

Hver sommer var ungdomsgruppen fra Sommersted med til Ung Uge på bibelcamping på Virksund. En kvinde lod de unge bo gratis i sit sommerhus tæt ved. Den eneste betingelse var, at de unge skulle være med til formiddags- og aftenmøderne.

Et stort arbejde

Det koster noget at prioritere at holde ungdomsmøder i sit hjem. Der er en del arbejde ved telefonen, og der er forberedelse.

Og så var der et stort arbejde hver uge med at gøre klar og rydde op.

Betty og Flemming havde prioriteret, at Betty gik hjemme for deres egne

PRIVATFOTO

Betty og Flemming Jensen er klar til at åbne deres hjem for børn og unge igen, hvis der opstår et behov.

børns skyld, og de er klar over, at det gav dem ekstra muligheder.

"Det betød blandt andet, at Flemming ikke skulle hjem og lave praktiske, daglige ting i hjemmet, men havde tid til at forberede

sig," siger Betty.

Da deres egne børn var små, havde de også børneklub i hjemmet nogle år. De lagde hus til, og Betty stod for alt det praktiske, mens et par korttidsansatte i LM Sønderjylland stod for at

holde børnemøderne.

Betty fortæller, at nogle af børnene ofte kom i meget god tid, så de kunne hjælpe med at bage. De nød, at der var tid til dem.

Både Betty og Flemming tænker tilbage på en rig og indholdsrig tid med mange oplevelser. Ikke mindst gav det nye kræfter at opleve, at nogle kom til personlig tro på Jesus.

Egne børn var stolte

Betty og Flemmings egne tre børn er nu voksne. De kunne godt lide, at de unge kom i hjemmet, og var stolte, hvis de kunne være med til noget af ungdomsmøderne, da de var små. Faktisk ærgrer den yngste sig over, at hun ikke rigtig kan huske, hvordan det var.

Betty og Flemming har nu fået andre opgaver inden for børne- og ungdomsarbejde – i de senere år har det været som ledere på børnelejr.

TEMA

Joan Nørremark; Oplæring handler også om, at vi som forældre er hverdagskristne. At det er en naturlig del af livet

Oplæring er forældrenes ansvar

Ung familie fra Videbæk taler meget om Gud i hverdagen

AF KAJA LAUTERBACH

Forældrene har et særligt ansvar for, at deres børn bliver oplært i det kristne tro. Det mener Joan Nørremark fra Videbæk og understreger:

"Vi støtter os op ad børnekirken og børneklubben. Men vores børn er betroet i vores varetægt, og det er vores opgave og ansvar at dele det bedste, vi som forældre har, med dem."

Impulsive snakke

Det er vigtigt for Joan Nørremark og hendes mand, Ulrik, at Daniel på seks år, og Silje på fire år lærer Jesus at kende som deres frelser.

"Vi tror på, at Bibelen er Guds ord, og at der er et liv efter døden, og derfor er det centralt for mig, at børnene møder Jesus som deres frelser og lærer Bibelen at kende," siger Joan Nørremark.

I hjemmet er forældrene fælles om at snakke om troen med børnene, bede med dem og snakke om, hvorfor alle ikke tror.

Det gør de både systematiseret i andagter og bibellæsning og impulsivt. For

Joan og Ulrik Nørremark er fælles om at snakke med deres børn om troen.

eksempel satte de sig med det samme og bad til Gud, da de fik et opkald om, at nogle i familien var indblandet i en ulykke.

Det gav også anledning til en samtale om, at Gud har magten og om liv og død.

Joan Nørremark mener, at det er en vigtig del af kristen oplæring at tage sig tid til at tale om den slags pludseligt opståede situationer. Ligesom det er vigtigt at snakke sammen ud fra børns impulsive spørgsmål til det, de møder i hverdagen. For eksempel om, hvad det betyder i livet som kristen.

"Oplæring handler imidlertid også om, at vi som forældre er hverdagskristne. At det er en naturlig del af livet, så der ikke kommer noget kunstigt ind i snakken med

børnene om, hvad det betyder for os som kristne."

Bøn skal være personlig

Ved puttetid bruger familien Nørremark gentagelsesbønner, eller voksne og børn skiftes til at bede korte bønner. Forældrene mener, at det er rigtig vigtigt, at deres børn lærer, at det at bede er en naturlig del af troslivet, og at man ikke behøver at være

voksen for at kunne bede. På den måde kan de også kæde deres hverdag ind med deres egne ord, så bønner bliver personlig for dem.

Joan og Ulrik Nørremark lærer også deres børn at vægte det, der sker i missionshuset højt.

"Det sociale fællesskab ved siden af det åndelige, er med til at holde én fast. Vi prioriterer som familie at

deltage i de møder og arrangementer, der foregår i missionshuset, og det betyder også, at børnene ikke kan gå til for eksempel fodbold når der er børneklub," siger Joan Nørremark.

Ærlighed i livet og troen

Joan Nørremark er selv vokset op med en grundlæggende vished om, at troen på Jesus ikke er noget selv-

følgelig. At nogle mennesker vælger ikke at tro, og at det har konsekvenser.

"Nogle tænker måske, at det er for barsk for små børn at skulle forholde sig til, at nogle går fortabt. Men det giver også en ærlighed i livet og troen og understreger, at det er vigtigt, at de får et personligt forhold til Gud," siger hun.

For hende var det positivt, at hun altid har været klar over, at der er et valg. Det var en styrke for hende, da hun var ung, og en gave, da hun blev ældre og begyndte at tage stilling.

Bibelapp på vej

Joan Nørremark har ikke syntes, det var helt let at finde en børnebibel, som både er nutidig og bibeltro. Derfor er hun begyndt at lave app'en *Bibelen for Banditter*, som hun regner med, er klar efter sommerferien i år.

Her får børn og forældre let tilgængelig adgang til at læse bibelhistorier og lege. Hun tror, at en app passer rigtig godt ind i unges familiehverdag. Børn er nemlig vant til elektronisk læring og underholdning.

Vi prioriterer familieandagt

Ung mor understreger, at familieandagt er vigtig, men at den ikke kan stå alene

Mette og Lars Reuss Haahr Andersen vil gerne gøre fordybelse i Guds ord naturlig for deres børn, fra de er helt små. Derfor prioriterer de familieandagten højt.

"Det handler rigtig meget om, at vi gerne vil give børnene en god vane til, når de skal i gang selv," siger Mette.

Afrunding af dagen

Hos familien i Voel er familieandagten en del af den daglige rutine, lige inden de tre børn på to, fire og seks år skal puttes.

Når aftensmaden er spist, rydder Lars op, og Mette gør børnene klar til at komme i seng. Bagefter sætter forældrene og de tre børn sig helt tæt sammen, og Mette læ-

ser fra en børneandagsbog eller børnebibel.

De veksler lidt mellem bøgerne, da det kan være svært at finde en, der helt rammer alle tre børns niveau.

Til slut beder de en bøn og slutter med Fadervor. De taler altid lidt sammen om, hvad de skal bede om og for. Nogle gange er der noget, der fylder i børnenes hverdag, som skal med.

Som oftest foregår det i god ro og orden, men der kan være aftener, hvor forældrene skal navigere i uorden.

"Man skal ville det, for der er nogle kampe, der skal kæmpes. Men det er kampe, som Lars og jeg vurderer, er vigtige," siger Mette.

"Vi siger til børnene, at det

er vigtigt for os og helligt, og at vi derfor ikke vil have, når de for eksempel pjatter under bønner."

Mette understreger, at det også handler om at opdrage børnene til at kunne indgå i et forpligtende fællesskab. At sige: Her er det os, der sætter dagsordenen.

Også med egne ord

Selv om Mette ikke er i tvivl om, at andagt med børnene er vigtig, understreger hun, at den ikke kan stå alene. Man kan heller ikke sætte fløben ved, at det er i orden med oplæring af ens børn, hvis bare man får holdt familieandagt, mener hun.

"En andagsbog styrer meget, hvad vi skal snakke

om og ikke snakke om, og en andagsbog er andres ord. Det er vigtigt, at man også snakker om åndelige ting med sine egne ord. Om hvad det betyder at tro på Jesus.

"Der skal man gribe de situationer, der opstår i dagligdagen og snakke om dem," siger småbørnsmoderen og nævner også en sidegevinst ved at holde andagt med sine børn:

"Når man får børn, er det som at træde ind i ørken hvad angår ens personlige andagtsliv. Det bliver ikke meget, jeg får fordybet mig i Bibelen, så andagten med børnene bliver også min egen åndelighed, selv om det kun er evangeliet i en light-udgave, jeg får." kl

TEMA

Marie og Niels Jørn Fogh; Virkeligheden som kernefamilie er langt bedre end det drømmebillede, vi havde

Vi tror på kernefamilien

Livet med ægtefælle og børn er besværligt! Men det bekæmper egoismen

AF MARIE OG NIELS JØRN FOGH

Ifølge Danmarks Statistik endte 46,5 procent af alle ægteskaber i skilsmisse i 2013. Der var tale om en kraftig stigning i forhold til 2012, hvor skilsmisseprocenten var 43,8.

Danmarks Statistik kan også fortælle, at antallet af vielser faldt i 2013 efter en svag stigning i 2012. I 2013 var der således 27.503 vielser, hvilket er 1.000 færre end i 2012.

Men ikke blot statistikken viser, at ægteskabet og den traditionelle kernefamilie er under pres. I *Weekendavisen* fortæller filosofen Morten Ebbe Juul Nielsen åbenhjertigt om sit liv:

"Mange oplever, at livet i en kernefamilie med børn bliver så utrolig småt. Det hele kommer til at handle om, hvilken skole børnene skal gå på, hvilke fritidsinteresser de skal have, og hvilken mad de må spise."

Kernefamilien er besværlig

Vi oplever et sådant vidnesbyrd om kernefamilieens begrænsninger som en udfordring. Har han ikke ret? Afslører skilsmissestatistikkerne ikke, at kernefamilien med far, mor og børn er under hastig afvikling? Er der ikke mange ægtepar, der erfarer livet i kernefamilien som besværligt, undertrykkende og indskrænkende?

Kernefamilien gør ikke livet lettere. Livet bliver mere besværligt, når man er to. For så skal vi lære at tjene! Det byder vores egoistiske natur imod.

Og livet bliver endnu mere besværligt, når der kommer børn.

Nu er det vores børn, der har små børn. På afstand kan vi se, hvor meget det kræver med et spædbarn i hjemmet. Hvor meget overskud bliver der til parforholdet, når sønnen bliver afbrudt i halve eller hele år?

Vores liv i kernefamilien har ikke været uden problemer. Vi ligner alle andre familier. Men fordi vi har delt liv med hinanden, kan vi i dag feste og græde sammen. Så selv om statistikkerne er skræmmende og udfordringerne store, tror vi stadig på kernefamilien!

Skabt med længslen efter fællesskab

Det gør vi blandt andet, fordi vi er skabt til fællesskab. I skabelsesberetningen gentages det, at Gud havde skabt alt godt. Men selv i Edens Have er der noget, der ikke er godt: "Det er ikke godt, at mennesket er alene. Jeg vil skabe ham en hjælper, der svarer til ham."

Det er mærkeligt, at Gud så ikke straks skaber Eva. Han lader først Adam navngive dyrene. Navngivningen slutter med, at Adam gør en vigtig erfaring: "Men han fandt ikke en hjælper, der svarer til ham" (1 Mos 2,18-20). Adam mærker ensomheden i Paradis. Han længes efter Eva, før hun er blevet skabt! Så dybt har Gud plantet længslen efter fællesskab.

Fællesskabet mellem mor og far er fundament, kerne og motor i kernefamilien. Sammenlignes kernefamilien med et tempel, er kærligheden og samspillet mel-

Når vi lever tæt sammen med ægtefælle og børn, tvinges vi til at tjene – og tage hensyn til – hinanden. Men vi får også foræret en masse kærlighed og tryghed.

lem forældrene de bærende søjler.

Vi tror, det er af stor betydning, at vores børn omsluttes af den kærlighed og tryghed, der er mellem mor og far.

Ligesom vi i dåben og troen på Jesus inviteres ind i kærlighedens fællesskab mellem Faderen, Sønnen og Helligånden, må børn inviteres ind i kærlighedens fællesskab mellem mor og far.

Drøm ikke om det perfekte

Bonhoeffer skriver i bogen *Fællesskab*: "Den, der elsker sin drøm om et kristent fællesskab højere end selve det kristne fællesskab, vil ødelægge ethvert kristent fællesskab."

Dette gælder også drømmen om den perfekte kernefamilie. Vi afløste et præstepar, som også havde fem børn.

Nogle i menigheden var så venlige at fortælle os, at deres børn sad stille under gudstjenesten. Det kunne vi ikke leve op til. Hvad gjorde vi forkert? I dag smiler vi ad det! Men dengang gav det os en følelse af, at vi ikke

slog til.

Da børnene blev teenagere, stillede de mange kærlige og kritiske spørgsmål ved vores opdragelse, teologi og trospraksis. Hvis vi ikke havde været klar over det før, vidste vi det nu: Vi var ikke den perfekte kernefamilie. Vi er heller ikke den perfekte kristne kernefamilie. Ikke alle vores børn går samme vej som os. Det har været en åndelig, følelsesmæssig og praktisk udfordring.

Men når vi ser tilbage og gør status, er vi dybt taknemmelige for, at vi har hinanden og sammen har gennemlevet fest, glæde, kriser og sorger.

Det har været sværere, end vi troede, da vi blev gift! Men virkeligheden som kernefamilie er langt bedre end det drømmebillede, vi havde.

Egoismen gider ikke at tage hensyn

Morten Ebbe Juul Nielsen udtaler: "I mine børnefrie uger dyrker jeg mine interesser og mit fag og arbejder igennem, og selv når jeg har min datter, så kan jeg arbejde igennem om aftenen,

for der er ikke et parforhold, som jeg også skal pleje."

Det lyder ganske forjættende at være sat fri til at forfølge det, der interesserer en.

Vi vil dog også sige, at det lyder egoistisk og selvcentreret. Hvis jeg hele tiden får lov til at leve mine drømme ud, ender jeg let der, hvor jeg har svært ved at tage hensyn til andres behov og drømme.

Kernefamilien er et af de steder, hvor vi lærer at tage hensyn og indordne os under hinanden. Vi påstår ikke, det er enkelt. Vi skal hele tiden kæmpe mod egoisme og selvhævdelse. Men der, hvor kærligheden råder, har vi oplevet, at dette at give andre plads udvider horisonten og gør livet større og rigere.

Styrke til at bære modgang

Salomo har tankevækkende ord om det at være alene:

"Ve den, der er alene! Hvis han falder, er der ingen anden til at hjælpe ham op. Den, der er alene, tvinges i knæ, men to kan holde stand" (Se Præd 4,7-12).

Disse ord kan bruges om styrken i ægteskabet! Eller vi kan høre dem som opfordring til at bygge stærke venskaber. Vi tror, at ordene også kan bruges om fællesskabet i kernefamilien. En af vore store glæder er at se, hvordan vores børn hjælper

hinanden, når livet er besværligt. Vi siger nogle gange til hinanden: "Søskende er en af de bedste gaver, vi har givet vore børn!"

Vi tror, at en fælles barn-dom knytter sammen og giver styrke til at bære hinanden i modgang.

Vi ønsker ikke at sige, at livet som alene er et amputeret liv. Vi hævder heller ikke, at det eneste rigtige er en stor børneflokk. Vort ønske er blot at sige: Vi tror på kernefamilien! Også selv om den lige nu er i strid modvind.

"Kernefamilien er et af de steder, hvor vi lærer at tage hensyn og indordne os hinanden"

Ægteparret Marie og Niels Jørn Fogh er begge 62 år. Marie er uddannet sygeplejerske og arbejder som Uddannelseskonsulent i Herlev Kommune. Niels Jørn er på 26. år sognepræst i Lindehøj Kirke. Parret er på vej mod bryllupsdag nummer 40 og har fem voksne børn, svigerbørn og 11 børnebørn.

anmeldelser;

Nødvendig vejledning om seksualitet

BOGANMELDELSE
AF KAJ G. KRISTENSEN

Carsten Hjorth Pedersen:
Hvordan tale med børn og unge om sex
Kristent Pædagogisk Institut
2015

40 sider – 60,- kroner

Det er svært at finde nogen i det danske kirkelandskab, der gør det bedre end Kristent Pædagogisk Institut. Deres udgivelser de senere år har været præget af det, jeg vil kalde tysk grundighed. Så da jeg fik det her hæfte, kunne jeg ikke lade være at tænke: Mon de holder niveau?

Når man skriver et hæfte på kun 40 sider, giver man sig selv nogle udfordringer i forhold til en bog på 280 sider. Man skal formulere sig utrolig skarpt og præcist. Der er stort set kun plads til at udtrykke sig i overskrifter, og jeg er lidt imponeret over, hvor godt det lykkes Carsten Hjorth Pedersen (CHP) at udtrykke sig i mange gode onelinere.

Sprogligt er der nogle ord, hvor jeg tænker: Kender jeg egentlig det ord her? Men det er vel også et tegn på den tyske grundighed?

CHP har en overraskende og interessant fremgangsmåde. Han siger nej ved at sige ja. For eksempel siger han klart nej til porno ved at sige ja til sex i et langt større billede. Hans argumenter er, at porno er som et snapshot, mens sex er som et helt billedalbum (mine billeder). Det giver en god argumentation både over for en selv og til brug over for andre.

Mens jeg læste, måtte jeg spørge mig selv: Er der egentlig behov for sådan et hæfte? Ud fra de eksempler, CHP nævner, må jeg konstatere, at det er der. Jeg er gennem mit arbejde sammen med mennesker, der har været ude for overgreb, fordi deres forældre ikke har kunnet finde ud af tingene. Vi har også alle brug for noget at spejle os i, så vi kan se, hvordan man er mand og kvinde.

To udsagn, som kan være overraskende for nogle:

- Den seksuelle akt hører kun hjemme i ægteskabet! Ifølge en del efterskolelærere er det ikke en selvfølge for mange unge.

- Onani kan være okay. Jeg mindes ikke at have hørt det før fra en kristen forfatter på højrefløjen. Men inden nogen får det helt galt i halsen, vil jeg opfordre til at huske, at CHP faktisk har læst Bibelen, og at han har tænkt sig op.

Jeg har bestilt hæftet til alle junior- og teenledere i Silkeborg. At læse det er nemlig en god måde for dem at blive opkvalificeret på. Jeg kunne dog ønske, at CPH vovede sig ud i at udsende hæftet som podcast, da flere af mine teenledere hurtigere ville få den hørt end læst.

En roman, der stiller spørgsmål til selvransagelse

BOGANMELDELSE
AF BARBARA SCHØLER
KRISTENSEN

J.F. Løvgren:
I frafaldets tid

Luthersk Missions Bibelskoles Elevforening 2014.
I kommission hos Lohse

204 sider – 180,- kroner

Romanen *I frafaldets tid* foregår i en kirke, hvor frafaldet har fundet sted. Her møder vi forskellige karakterer og introduceres til deres forhold til Gud og hinanden.

Johannes er hovedpersonen, der har en bekymring for det åndelige liv i menigheden og en nød for sine medmenneskers frelse. Han får af nogle stemplet "selvretfærdig". Vi møder menighedens præst, der ønsker at give Johannes mundkurv på og er mest optaget af at organisere sociale aktiviteter.

Undervejs i bogen kommer en vækkelsesprædikant på besøg. Han fremstår følelsesmæssigt manipulerende og er meget optaget af, hvor mange sjæle han "vinder". Vi møder medlemmer af menighedsrådet og andre kirkegængere og får indblik i indbyrdes og personlige kampe.

Romanen stiller med sine skildringer afgørende

spørgsmål som: Hvem er i fokus i forkyndelsen: prædikanten eller Jesus? Hvad er i fokus: følelserne og stemningen eller Guds ord? Går vi mere op i målbar vækst som antallet af kirkegængere end i vores hjertes forhold til Gud? Hvem giver vi æren i menigheden: Gud eller hinanden? Opsøger jeg kun Gud, når jeg møder modgang? Hvad stiller jeg

op med en indre åndelig uro: opsøger en sjælesørger eller udsætter det? Er jeg klar til Jesu genkomst?

Et vigtigt budskab i bogen er, at Jesus ikke opgiver ufrelste; han vedbliver at banke på lukkede hjertedøre. En anden altoverskyggende pointe er, at en dag er det for sent at byde Jesus indenfor, og udsat omvendelse kan blive til forhærdelse og fortabelse!

Romanens svaghed er, at skildringen af nogle af personerne bliver ret karikeret. De troende fremstår som de mest vellykkede i arbejds- og familieliv, og desværre skildres flere ikke-troende med en større afstandtagen end nød.

Romanen er let læst og har et forståeligt sprog. Den er præget af en åndelig alvor og maner til selvransagelse. I skildringerne af samtiden skinner det igennem, at bogen er forfattet i 1942, men hovedbudskabet forbliver aktuelt.

Lille bog, der giver et godt indblik i et hårdt og svært emne

BOGANMELDELSE
AF MADIS LORENZEN HØJGAARD

Claus L. Munk:
Frafald – en aktuel trussel for os alle

Luthersk Missions Bibelskoles Elevforening 2014.
I kommission hos Lohse

94 sider – 50,- kroner

Bogen *Frafald – en aktuel trussel for os alle* syner ikke af meget, når den ligger der på bordet. Et ganske lille format og kun cirka 90 sider.

Men det indhold, som Claus L. Munk formår at lægge i de sider, er noget, der taler direkte til læseren. Med klare ord og mange citater fra både Bibelen og andagtsbøger med mere sætter han dette svære

emne op, så alle kan være med.

Med en god gennemgang af, hvorfor frafaldet særligt truer i vores vestlige overflodssamfund, giver det et klart indblik i den svære situation, som vi alle står i.

Han gør det klart, at vi trues i vores hjertes, hvor frafaldet starter, og at dette er en kamp, som det enkelte menneske må kæmpe, for det er langt fra altid, at det kommer til syne for omverdenen.

Det kan være hårde ord at læse, men samtidig er det utrolig frisættende at læse, hvordan forfatteren også kommer ind på sine egne erfaringer på området. Det gør, at man føler, at man står knap så alene i denne kamp.

Anden halvdel af bogen bruges på, hvordan vi kan, og særligt ikke kan, gøre noget.

Forfatteren gør det klart, hvordan kun Guds nåde kan frelse os. Og samtidig bruger han en del spaltepads på særligt at skrive om, hvordan Gud bruger tugt og lidelser til at få os ind på frelsens vej.

Dette er vigtigt, for det kan være en hjælp i en svær situation, hvor vi som farfatteren skal lære af det, og i sidste ende sige Gud tak!

Alt i alt er det en bog, som giver et rigtig godt indblik i et svært og hårdt emne. Bogen giver en indsigt og mulighed for at læse videre i en af de bøger, som forfatteren bruger som referencer.

Bogen anbefales til alle kristne, hvad enten de tænker, det er aktuelt for dem eller ej. For i sidste ende er det aktuelt for os alle!

Retten til Livs ÅRSMØDE 2015
14. marts 2015 • kl. 9.45

Retten til Liv

- med generalforsamling og debatoplæg om

ET SAMFUND UDEN FRI ABORT
- udfordringer og visioner

Mød:
 ← Lau Sander Esbensen
 ← Stig Grenov
 ← Birthe Nyrup Dahl

→ Kom og hør deres visioner og deltag selv i debatten!

i Nørrelandskirken i Holstebro • Døesvej 1 • 7500 Holstebro
Se programmet på www.rettentilliv.dk

Nicklas Lautrup-Meiner; Vi har altid en kronik i temaerne, som ligger inden for rammerne af, hvad LM mener

Debat er spalten, hvor læserne kan komme til orde og er dermed alene udtryk for skribentens egen holdning. Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte indlæg, der fylder mere end 2.000 anslag inklusive mellemrum.

» Forvirrende artikler om spiritualitet

AF LARS JENSEN
VOEL

I det seneste nummer af *Tro og Mission* (T&M 03/15) blev der bragt en række artikler under det overordnede tema spiritualitet.

Det er glædeligt, at T&M sætter fokus på noget, der formentlig gennem tiden har været underbelyst i LM. Dog sad jeg tilbage med en del forvirring.

I nogle artikler om Ole Skjerbæk Madsen og i en artikel om centrerede bøn blev der, så langt jeg ser det, formidlet et syn på spiritua-

litet, der stod i modsætning til, hvad Jørgen Sejergaard præsenterede i en artikel, idet han skriver:

"For Luther er det en rædselsfuld tanke, at man skulle søge Kristus i sit eget indre, for dér vil man kun finde synden."

For mig at se, er det den sunde bibelske og lutherske forståelse af spiritualitet.

Bør disse modstridende syn eksponeres på lige fod i T&M og som værende lige rigtige?

Hvis ikke, bør T&M vel ikke bringe artikler, der skaber teologisk uklarhed og side-stiller modsatrettede syn?

» Svar fra redaktøren på spørgsmål til temanummer om spiritualitet

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER
REDAKTØR

Når vi i sidste nummer af *Tro & Mission* satte fokus på den bølge af spiritualitet, der flyder ind over Danmark i disse år, var det for at vise, at denne bølge også rammer den lutherske kirke.

Målet med temaerne i *Tro & Mission* såvel som alle de andre artikler er ikke at give udtryk for, hvad der er rigtigt og forkert set ud fra en luthersk forståelse, LM's forståelse eller min egen forståelse.

Målet er snarere at præsentere forskellige emner, som berører vores læsers hverdag, eller som vi tror, vores læsere vil finde interessante. Målet er ikke at vejlede, men at vække til eftertanke. Ønsker man en teologisk funderet vejledning, kan man med fordel læse *Budskabet*, som jeg kraftigt kan anbefale.

Når vi citerer forskellige personer, er der tale om partsindlæg. Det gælder for så vidt alle artikler med citater i *Tro & Mission*. I dette nummer har vi nogle citater fra en fraskilt mand om kernefamilien. De er heller ikke udtryk for LM's eller min holdning.

» Menneske og Gud

AF ANNE MARIE POULSEN,
FHV. SEKRETARIATSLÉDER
I FORENINGEN AF KRISTNE
FRISKOLER
CARSTEN HJORTH PEDERSEN,
DAGLIG LEDER KRISTENT PÆDA-
GOGISK INSTITUT

Der har på det sidste i kølvandet på angrebet på Charlie Hebdo været nogle udtalelser i *Tro & Mission* om en grænse for ytringsfrihed. Anliggendet om ikke at træde unødigt på anderledes tænkende, deres tro eller politiske overbevisning er forståeligt. Det kalder imidlertid på en kommentar.

Ytringsfrihed er – som frihed generelt – et vilkår: enten har vi den, eller også har vi den ikke. Fra det øjeblik, man accepterer at begrænse ytringsfriheden, begrænser diskussionen sig til, hvilken grad af ufrihed man vil acceptere.

Idémændene bag muhammedtegningerne i 2005, politisk debattør på Jyllands-

Posten, Flemming Rose skrev i Kristeligt Dagblad 15. januar: "Satire er en sund civilisations svar på grusomheder. Naturligvis er en tegning aldrig så meget som et enkelt menneskeliv værd. Problemet er, at det er der folk, der insisterer på."

De sidste ugers tragiske begivenheder viser, at det er på høje tid, at der leveres et forsvar for retten til at tænke, tegne og tale frit.

Vi må have lovgivning imod injurier og opildnelse til vold, men en sådan karakter har satiren ikke. Den kan derimod være et effektivt redskab for eksempel imod muslimske lande, der henvender sig til islam, eller imod muslimske grupperinger i Danmark, som groft chikanerer kristne konvertitter.

Det er naturligt, at de, der udsættes for eksempel satire, bliver vrede og tager til genmæle. Det skal de også opmuntres til. Men aldrig med vold og våben.

mindeord;

Lørdag den 20. december 2014 blev Marie Andersen i Mørkøv hentet hjem til Gud, 93 år gammel.

Marie blev født i Stigs Bjergby og voksede op sammen med sin tvillingsøster og storesøster i et materielt beskedent hjem, men hvor troen på Jesus var i højsædet.

Efter endt skolegang kom Marie ud at tjene og brugte en del af sin fortjeneste til et ophold på LMH i Hillerød. Hun nåede at være 70 års jubilær.

Marie var en tid pige på bibelskolen Fjellhaug i Norge, men det blev i Holbæk Marie boede størstedelen af sit liv. Hun var i mange år sygehjælper på Holbækhus, og i sin fritid var hun aktiv i LM-kredsen som deltager i kor, juniorkreds og bestyrelse.

Med mindre Bibelen sagde noget andet, turde hun godt gå lidt imod de gængse opfattelser og var således den første kvindelige juniorrepræsentant i LM.

Marie blev aldrig gift, men var reservemor for de børn, der voksede op. Hun passede dem, når de var syge, og var en trofast forbereder for os alle.

I sine sidste år involverede Marie sig i et evangeliserende arbejde i Kirkens Korshær i Holbæk.

Marie kom hjem til jul, og alle os, der har kendt hende i mange år, har mistet en trofast forbereder.

Æret være hendes minde.

Elin Hansen
Holbæk

Tro & Mission bringer gerne mindeord. Et passende omfang vil være 1.000 anslag inklusive mellemrum – med mindre særlige forhold gør sig gældende. Er det længe, forbeholder redaktionen sig ret til at forkorte det.

leder;

Den udfordrede missionsstation

LUTHERSK MISSION ER kendetegnet ved en lang og god tradition for stærk bibelundervisning og et fokus på frelsen i Jesus. Med i den teologiske tradition hører dog også den kulturelle tradition. I LM's kultur er langt de fleste voksne gift, og langt de fleste ægtepar har børn.

Familien står stærkt i LM, og det er både godt og rigtigt. Men imens denne lange tradition fortsætter i LM's forsamlings, smuldrer kernefamilien ude i samfundet. Kernefamilien er en klods om benet, som hindrer individet i at gøre brug af alle de muligheder, som den moderne verden kan tilbyde. Sådan siger den danske filosof og fraskilte far på side 8 i hvert fald.

Men Bibelen siger noget andet. Det er Gud, der har givet manden og kvinden til hinanden, og Gud kalder manden til at elske sin kone, sådan som Gud elsker kirken. Derfor kan det nok være, at familien forhindrer individet i at gøre nøjagtigt, hvad der passer dem, men i Bibelens optik er livet ikke individets projekt. Det er Gud, der er i centrum, og ikke mig, og vi er ikke kaldet til udelukkende at elske os selv, men til at elske hinanden (Rom 13,8).

Kernefamilien er ikke en klods om benet, i stedet er det en sikker havn, der giver mennesker tryghed og rammer i hverdagen. Det er en missionsstation for vores børn, for hinanden og for alle, vi åbner vores hjem for. Når vi er sammen om at række ud til mennesker, kan vi støtte hinanden.

MEN FOR NOGLE er kernefamilien også en drøm, der aldrig går i opfyldelse, eller som går i stykker. I vores forsamlings er vi ikke kun kernefamilier med far, mor og børn, vi er også enlige, der aldrig har været gift, enker og enkemænd, fraskilte og barnløse par. Derfor må det ikke blive sådan, at den trygge familiekultur i LM kommer til at give ugifte og barnløse det indtryk, at de er forkerte, og at det eneste rigtige er far, mor og børn. Samtidig skal vi være gode til at invitere hinanden ind i vores liv og huske på, at ikke alles behov for at være sammen med andre mennesker uden videre bliver opfyldt derhjemme.

Jeg tror allerede, vi er gode til dette mange steder. Men i takt med at kernefamilien bliver mere og mere sjældent i samfundet omkring os, rejser der sig en ny udfordring. Hvad gør vi, når der kommer mennesker i vores forsamling, som lever sammen uden at være gift, eller som på anden vis ikke passer ind i vores bilde af, hvordan man bør leve? Det er jo ikke blot en tænkt situation, at disse udfordringer kan opstå, hvis vi tager missionsbefalingen alvorligt og inviterer vores ikke-troende naboer med.

Sandsynligvis lever mange af vores naboer ikke op til vores stærke familiekultur i LM. Er vi klar til at møde mennesker med kærlighed alligevel? Ikke acceptere deres synd, men møde synderen med den kærlighed, som Jesus mødte syndere med?

Nicklas Lautrup-Meiner
ansv. redaktør

tro &
mission

inspiration | nærvær | holdning

Lækkert sommerhus i Andkær Vig ved Vejle Fjord til leje. Naturskønt med udsigt til fjorden, tæt på Mørkholt bibel-camping. Nærmere info: <http://u461255.mono.net/>

TEAMLEDER TIL TANZANIA

Kunne du tænke dig at lede LM's flok af missionærer i Tanzania?

Vil du vide mere?

Kontakt vicegeneralsekretær Carsten Skovgaard-Holm / csh@dml.dk eller missionskonsulent Kristine Bodilsen / kb@dml.dk

Uforglemmelige oplevelser

Holland med nye øjne	20.4. - 26.4.
Nordtyskland, retræte	31.5. - 4.6.
Prag i Tjekkiet	1.6. - 7.6.
Malta	5.6. - 11.6.
<i>Tilmelding senest 5/3 – herefter på forespørgsel</i>	
Le Mans	12.6. - 15.6.
Tyskland – Spreewald	15.6. - 21.6.
Grønland	24.6. - 1.7.

Læs mere om rejserne på vores hjemmeside eller kontakt 7592 2022

TEAMLEDER TIL CAMBODJA

LM søger en teamleder med personaleansvar for missionærer og volontører i Cambodja.

Få mere at vide

Læs mere på dml.dk/stilling-som-missionaer eller henvend dig til vicegeneralsekretær Carsten Skovgaard-Holm, csh@dml.dk eller missionskonsulent Bent Olsen, bo@dml.dk.

Heragården

- et § 107 botilbud
søger ny souschef

Da vores nuværende souschef ønsker mere fritid, har vi brug for en ny kompetent pædagog, der kan tage del i den pædagogiske ledelse. Vi tilbyder en arbejdsplads, hvor vi sætter fagligheden højt, og hvor du får ansvar og indflydelse.

Du kan forvente 27 timer pr. uge med mulighed for udvidelse. Vi arbejder ud fra det kristne menneskesyn med ligeværdighed for alle.

Vores forventninger til ny souschef er mange, men de vigtigste er:

- du er uddannet socialpædagog
- personlig kristen
- faglig dygtig
- god til at kommunikere både mundtlig og skriftlig
- kan arbejde dag og aften, samt hver 6. weekend
- har lyst til at involvere dig kærligt og professionelt i andre menneskers liv

Se flere oplysninger på www.heragaarden.dk

Løn og ansættelsesvilkår følger gældende overenskomst.

Vi indhenter straffeattest.

Tiltrædelse primo maj. Ansøgningsfrist 5. marts

Forstander: Preben Nedergaard

Heragården, Koustrup Allé, Lind, 7400 Herning. Tlf.: 96 27 31 00

Vi ser gerne ansøgninger på denne mail: heragaarden@fibermail.dk

Randers Kristne Friskole

Søger en erfaren sekretær/bogholder

Randers Kristne Friskole er en skole i udvikling, og i dag er vi mere end 240 skole- og daginstitutionsbørn. Skolen har endvidere en skolefritidsordning og en musikskole.

Vi søger en erfaren sekretær/bogholder. Ansættelsesgraden er 40 procent, og stillingen ønskes besat snarest dog senest den 1. maj 2015.

Yderligere oplysninger fås ved henvendelse til skoleleder Finni Larsen tlf. 8642 0360/5124 0361.

Se hele annoncen på skolens hjemmeside: www.randers-kristne-friskole.dk

Sjælesorg & vejledning:

Et-døgns-ophold

Sankt Birgitta Kloster, Maribo

- tilbud om tre samtaler
- rekreative omgivelser
- værelse og fuld forplejning

sjaelesorg.dk
Dan K. Månsson
Tlf. 29 26 44 34

penta byg a/s

HOVED- OG
TOTALENTREPRISER
PENTABYG.DK

Velkommen til musical

"Løven, heksen
og garderobeskabet"

Fredag d. 6. marts
kl. 19.00

Fri entré

Hedemølle
EFTERSKOLE

Sommerhus på Midtbornholm til leje i stille skovområde. 6 sengepladser. 2.700 kr. i skoleferien, ellers 1.900 kr. pr. uge. Mogens Kofoed Pihl, www.oelene.com. Tlf. 57832250/20747886.

SKATTEØEN

Musical
Løgumkloster Efterskole

Torsdag d. 5. marts og fredag d. 6. marts kl. 19.00
Lørdag d. 7. marts kl. 13.00

Tønder Landevej 6, Løgumkloster
Forestillingen er gratis.
Der kan købes kaffe i pausen.

Heragården - et § 107 botilbud

- for unge med særlige behov.
- personlig udvikling og botræning
- 13 beboere mellem 18 og 35 år
- kom og bliv klar til at bo selv
- støtte til uddannelse / job på særlige vilkår
- socialt fællesskab

Tlf.: 96 27 31 00

Find os på www.heragaarden.dk

Vi arbejder ud fra de kristne livsværdier med ligeværdighed og næstekærlighed

lumi genbrug

Luthersk Missions genbrugsbutikker modtager gerne alt, som er for godt til at kassere, men egnet til genbrug.

Du finder os her:

AGERSKOV: Tværgade 2, tlf. 29 72 99 84

AABENRAA: Ll. Kolstrup 40, tlf. 74 75 00 80

GILLELEJE: Østergade 2, tlf. 32 62 00 56

HILLERØD: Helsingørsgade 19b, tlf. 33 12 00 56

NEXØ: Sdr. Hammer 55, tlf. 56 49 32 11

SKJERN: Svinget 10, tlf. 40 83 68 40/30 23 00 27

VIDEBÆK: Midtgårdsvej 2, tlf. 42 18 42 18

lumigenbrug.dk

» **Christian Frost Vølkers;** Jeg ønsker at være bankrådgiver på en måde, så jeg altid kan se mig selv, Gud og kunderne i øjnene

Jeg tænker på kundernes behov

Bankrådgiver er etisk bevidst om, hvad han vil og ikke vil

AF OLE SOLGAARD

Den kristne tro og etik bliver ikke lagt på hylden i garderoben, når Christian Frost Vølkers går ind i banken. Her arbejder han som bankrådgiver for privatkunder, og det ønsker han at gøre på en måde, så han altid kan se sig selv, sin Gud og sine kunder i øjnene.

Optaget af kundens behov

Som bankrådgiver skal han gerne tjene penge til banken. Samtidig skal han rådgive kunderne til en fornuftig økonomi. Derfor er hans dilemma af og til, om han skal vægte kundens økonomi eller bankens økonomi højest. Han forklarer det sådan:

"Der er visse lån, som vi tjener mere på end andre på grund af samarbejdsaftaler. Men når jeg sidder over for en kunde, spørger jeg mig selv: 'hvad ville jeg selv gøre, hvis jeg var i kundens situa-

Som bankrådgiver for privatkunder vil Christian Frost Vølkers kun "sælge" det, kunderne reelt har behov for.

tion?"

Selvom det kunne være fristende at sikre sig et skulderklap fra ledere og kolleger ved at øge bankens indtjening, insisterer Christian Frost Vølkers på at fokusere på, hvad der er til gavn for kunden.

"Jeg vil kun 'sælge' det, som kunderne reelt har behov for. Og derfor forsøger jeg at afdække deres behov og rådgive ud fra det. Deres økonomi skal være i trygge hænder hos mig som rådgiver. Og jeg vil også løbende være opmærksom på, om der opstår nye muligheder, der i tidens løb bliver mere fordelagtige for kunderne,

FOTO: OLE SOLGAARD

så de ikke hænger fast i en unødigt dyr ordning," uddyber bankmanden.

Giver økonomisk rådgivning

Det er hans erfaring, at økonomien – især hvis den

halter – ofte giver anledning til skænderier i familier og i skilsmisseforhold. Han ser derfor en stor tilfredsstillelse i at rådgive privatkunder om deres økonomi og forsøger at klæde begge parter i et parforhold godt på til at

forstå de privatøkonomiske mekanismer. Derved håber han at kunne give dem en hjælpende hånd i svære tider.

Der er dog også forhold, han ikke vil rådgive i. "Hvis en kunde skal have

bygget om i huset og vil have det gjort 'sort', altså uden regning, så kommer han måske og spørger mig om, hvordan man kan hæve penge til det formål uden at blive opdaget. Men der melder jeg klart ud, at det vil jeg ikke hjælpe ham med," siger Christian Frost Vølkers

Den slags udfordringer takler hans kolleger forskelligt. Nogle kolleger vil gerne give "gode" råd i den situation; andre vil ikke. Kollegerne kender hans tro og ved, hvad han står for, og det respekterer de ham for.

Det vigtigste i livet er at høre Gud til

36-årige Christian Frost Vølkers er gift med Marianne, og de har et par tvillingedrenge på fire år. Han er engageret i Ribe LM som næstformand. Livets og troens udfordringer har lært ham, at det vigtigste i livet er at høre Gud til. Og det præger hans tilgang til hverdagen i familien og på arbejdet.

Jesus ønsker at være sammen med mig

Sognepræst i Lindehøj kirke bruger mange historier i sine prædikener

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

I 1972 blev den unge student Niels Jørn Fogh overvældet af tanken om, at Jesus ønskede at være med ham. Det skete på en påskelejr, der var arrangeret af Kristeligt Forbund for Studerende (KFS), mens han gik i 2.g på Års gymnasium.

Hans nyfundne tro ledte ham til at studere teologi i Aarhus, mens han fulgte undervisningen på Menighedsfakultetet sideløbende.

Det var også i Aarhus at han mødte sygeplejersken Marie Smidt. De er i dag gift og har fem voksne børn.

Præsten, der fortæller historier

Efter uddannelsen i teologi blev Niels Jørn Fogh ansat som studenterssekretær i KFS, og siden 1988 har han

Marie og Niels Jørn Fogh har været præstepar i Herlev siden 1988.

været en af sognepræsterne i Lindehøj kirke og Birkholm kirkesal i Herlev. Hans kone, Marie, arbejder som uddannelseskonsulent i Herlev kommune.

Der er ofte bud efter sognepræsten som prædikant i LM. Her er han kendt for sine prædikener, der bærer stor præg af hans evne til at

PRIVATFOTO

fortælle historier, der illustrerer de bibelske beretninger.

Niels Jørn Fogh er desuden forfatter til flere mindre bøger, der er udgivet af

forlagsgruppen Lohse. En af dem er en bog om profeten Habakkuk og troen på en god Gud i en ond verden.

Læs også side 11.

mit bibelvers;

AF JØRN BECH SVANEKE

"Men at være Gud nær er min lykke, jeg tager min tilflugt til Gud Herren, så jeg kan fortælle om alle dine gerninger" (Sl. 73,28).

Asaf har skrevet Salme 73. Han ser, hvor godt det går dem, der lever borte fra Gud. På et tidspunkt ser han, hvordan det så vil gå deres endeligt. Hvor er det stort, at kende Jesus, og at leve ham nær i den tro, håb og overbevisning om, at Jesus må blive mit endeligt. Et evigt liv sammen med Jesus.

Der er sket meget i mit liv med konkurs, sygdom og så videre. Her kunne det være svært at se noget lyspunkt. Det var nærliggende at se, hvor godt det går andre, der lever uden Gud. Hvor livet bare lykkes for dem. Dog er det, når livet går os imod, at Jesus kommer til os med al sit nærvær, trøst, styrke og størst af alt sin frelse og det evige liv. Vi kan ikke klare os selv i det lange løb.

Livet sammen med Jesus er så stort, at vi må fortælle om det til alle vores medmennesker, ikke for at blive frelst af den grund, men fordi der er andre, der har fortalt os om Jesus, og vi har lært ham at kende.

bagvendt;

Bagvendt bliver skrevet på skift af missionær Anne-Lene Olofson, studerende Emil Solgaard og jurist Susanne Harstad

Præstationsangst

AF ANNE-LENE OLOFSON
VÅLSE, FALSTER

Jeg lider bestemt ikke af præstationsangst. For når jeg gør tingene,

så godt som jeg nu kan, så er det okay. Det kunne ikke falde mig ind at tænke anderledes.

Men, men er det nu hele sandheden om mig? Tja, måske ikke helt.

Når Peter og jeg er ude blandt folk, og ikke mindst da vi var rundt på møderejse, hændte det, at der kom nogle hen til mig i kaffepausen og sagde tak for mine *Bagvendt*. Det kunne være, fordi én bestemt

havde gjort indtryk, eller fordi folk synes, at de i almindelighed var både sjove og opbyggelige!

Den slags udtalelser forpligter jo! Så den næste *Bagvendt* skulle jo så gerne være endnu sjovere og helst også endnu mere opbyggelig end den forrige!

Hvordan får man brugt sine tildelte 1.600 anslag, når der snart er deadline, og man er helt tom for ideer, og præstationsangsten

banker på?

"Jesus, hjælp mig med at finde på noget originalt til næste *Bagvendt!*", stønnede jeg i min desperation.

Da blev jeg mindet om Herrens svar til Paulus, da han befandt sig i kæmpe udfordringer, der på ingen måde kan sammenlignes med den bagatel, det er at skrive en *Bagvendt*: "Min nåde er dig nok, for min magt udøves i magtesløshed" (2

Kor 12,9).

Her er vi ved sagens kerne, hvad enten det er store eller små udfordringer, vi kæmper med. For hos Herren hedder det ikke noget for noget, men alt af nåde!

At pege på nåden er ikke særlig originalt, men jeg kender ikke noget bedre at henvise til, når det drejer sig om at få vores liv til at hænge sammen eller få minimeret vores præstationsangst!

Tro & Mission, Industrivænget 40, 3400 Hillerød

04

27. februar 2015
Årgang 115

tro & mission
inspiration | nærvær | holdning

Missionsboost er et nyt legat, som skal støtte lokale LM-projekter, der fremmer mission i Danmark. Jens Ole Christensen håber, der vil sætte nye projekter i gang

4

Kristen oplæring:

Det er først og fremmest forældrenes ansvar, at deres børn bliver oplært i den kristne tro, mener Joan Nørremark fra Videbæk.

Hun og hendes mand har mange samtaler med deres børn om, hvad det betyder i praksis at tro på Jesus

10

9. marts udgiver LM Musik en børne-cd om påske. Bakkens Pjerrot er den gennemgående fortællerstemme

Legetøjskæden Playmobil har lavet en ny figur af Martin Luther. Det er sket som optakt til Luther-året 2017

Den kristne tro og etik er med, når Christian Frost Vølkers arbejder som bankrådgiver privatkunder

3

7

15